

Inhoudstafel

Voornaamste macro-economische indicatoren in het eurogebied en in de andere belangrijkste economieën	5
Bbp en belangrijkste bestedingscategorieën, naar volume	7
Deflatoren van het bbp en van de belangrijkste bestedingscategorieën	9
Bbp en belangrijkste bestedingscategorieën, tegen lopende prijzen	10
Toegevoegde waarde van de verschillende bedrijfstakken, naar volume	12
Arbeidsmarkt	13
Werkgelegenheidsgraad	14
Werkloosheidsgraad	15
Inactiviteitsgraad	16
Werkgelegenheidsgraad: uitsplitsing per gewest	17
Werkloosheidsgraad: uitsplitsing per gewest	18
Inactiviteitsgraad: uitsplitsing per gewest	19
Geharmoniseerde consumptieprijsindex	20
Synthetische rekeningen van de particulieren, tegen lopende prijzen	21
Synthetische rekeningen van de ondernemingen, tegen lopende prijzen	22
Synthetische rekeningen van het buitenland, tegen lopende prijzen	23
Ontvangsten, uitgaven en financieringssaldo van de overheid	24
Financieringssaldo per deelsector van de overheid	25
Geconsolideerde brutoschuld van de overheid	26
Determinanten van de verandering van de geconsolideerde brutoschuld van de overheid	27
Lopende rekening en kapitaalrekening volgens de betalingsbalans	28
Vorming van financiële activa door en nieuwe financiële verplichtingen van de particulieren	29
Vorming van financiële activa door en nieuwe financiële verplichtingen van de niet-financiële ondernemingen	30
Vorming van financiële activa door en nieuwe financiële verplichtingen van de monetaire financiële instellingen	31
Vorming van financiële activa door en nieuwe financiële verplichtingen van de niet-monetaire financiële instellingen	32
Overzicht van de aan het toezicht van de nationale bank van België onderworpen instellingen	33
Structuur van de balans van de kredietinstellingen naar belgisch recht per product	34
Basiscomponenten van de resultatenrekening van de kredietinstellingen naar belgisch recht	35
Belangrijkste componenten van de balans van de verzekeringsondernemingen	36
Resultatenrekening van de verzekeringsondernemingen	37
Netto-uitgiften van effecten ¹ door de financiële instellingen, de niet-financiële ondernemingen en de overheid	38
Rentetarieven	39

TABEL 1 VOORNAAMSTE MACRO-ECONOMISCHE INDICATOREN IN HET EUROGEBIED EN IN DE ANDERE BELANGRIJKSTE ECONOMIEËN (1/2)
(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	Bbp ¹			Werkloosheidsgraad ²			Inflatie		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Eurogebied	2,1	1,8	2,2	10,9	10,0	9,1	0,0	0,2	1,5
Duitsland	1,7	1,9	2,2	4,6	4,1	3,7	0,1	0,4	1,7
Frankrijk	1,1	1,2	1,6	10,4	10,1	9,5	0,1	0,3	1,2
Italië	1,0	0,9	1,5	11,9	11,7	11,3	0,1	-0,1	1,3
Spanje	3,4	3,3	3,1	22,1	19,6	17,4	-0,6	-0,3	2,0
Nederland	2,3	2,2	3,2	6,9	6,0	4,8	0,2	0,1	1,3
België	1,4	1,5	1,7	8,6	7,9	7,3	0,6	1,8	2,2
Oostenrijk	1,1	1,5	2,6	5,7	6,0	5,6	0,8	1,0	2,2
Griekenland	-0,3	-0,2	1,6	24,9	23,6	21,8	-1,1	0,0	1,1
Finland	0,0	1,9	3,3	9,4	8,8	8,6	-0,2	0,4	0,8
Portugal	1,8	1,5	2,6	12,6	11,2	9,2	0,5	0,6	1,6
Ierland	25,6	5,1	4,8	9,9	8,4	6,1	0,0	-0,2	0,3
Slowakije	3,9	3,3	3,3	11,5	9,7	8,3	-0,3	-0,5	1,4
Luxemburg	2,9	3,1	3,4	6,5	6,3	6,1	0,1	0,0	2,1
Slovenië	2,3	3,1	4,7	9,0	8,0	6,8	-0,8	-0,2	1,6
Cyprus	2,0	3,0	3,5	15,0	13,0	11,0	-1,5	-1,2	0,7
Estland	1,7	2,1	4,4	6,2	6,8	6,9	0,1	0,8	3,7
Malta	7,2	5,5	5,6	5,4	4,7	4,2	1,2	0,9	1,3
Letland	2,8	2,1	4,2	9,9	9,6	8,4	0,2	0,1	2,9
Litouwen	2,0	2,3	3,8	9,1	7,9	7,3	-0,7	0,7	3,7
Verenigd Koninkrijk	2,3	1,9	1,5	5,3	4,8	4,5	0,0	0,7	2,7
Verenigde Staten	2,9	1,5	2,3	5,3	4,9	4,4	0,1	1,3	2,1
Japan	1,1	0,9	1,8	3,4	3,1	2,9	0,8	-0,1	0,4
China	6,9	6,7	6,8	4,1	4,0	4,0	1,4	2,0	1,8

Bronnen: EC, IMF, NBB.

1 Voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens naar volume.

2 Verhouding tussen het aantal werklozen en de beroepsbevolking, in %.

TABEL 2 VOORNAAMSTE MACRO-ECONOMISCHE INDICATOREN IN HET EUROGEBIED EN IN DE ANDERE BELANGRIJKSTE ECONOMIEËN (2/2)
(in % Bbp)

	Lopende rekening			Financieringssaldo van de overheid			Overheidsschuld		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Eurogebied	3,2	3,3	3,0	-2,1	-1,5	-1,1	89,9	88,9	89,3
Duitsland	8,6	8,5	7,8	0,6	0,8	0,9	70,9	68,1	64,8
Frankrijk	-2,2	-2,6	-3,0	-3,6	-3,4	-2,9	95,8	96,5	96,9
Italië	1,5	2,6	2,5	-2,6	-2,5	-2,1	131,5	132,0	132,1
Spanje	1,0	1,9	1,7	-5,3	-4,5	-3,1	99,4	99,0	98,4
Nederland	8,3	8,7	9,1	-2,1	0,4	0,7	64,6	61,8	57,7
België	-0,4	0,2	0,4	-2,5	-2,5	-1,0	106,0	105,7	102,8
Oostenrijk	2,1	2,3	2,2	-1,0	-1,6	-1,0	84,3	83,6	78,6
Griekenland	0,0	-0,6	-0,2	-5,7	0,5	-1,2	176,8	180,8	179,6
Finland	-1,0	-1,4	-1,1	-2,7	-1,7	-1,4	63,6	63,1	62,7
Portugal	-0,9	0,1	0,1	-4,4	-2,0	-1,4	128,8	130,1	126,4
Ierland	10,9	3,3	2,9	-1,9	-0,7	-0,4	76,9	72,8	69,9
Slowakije	-1,0	0,4	0,8	-2,7	-2,2	-1,6	52,3	51,8	50,6
Luxemburg	5,1	4,8	4,6	1,4	1,6	0,5	22,0	20,8	23,7
Slovenië	4,5	5,3	5,9	-2,9	-1,9	-0,8	82,6	78,5	76,4
Cyprus	-2,5	-4,9	-5,4	-1,2	0,5	1,1	107,5	107,1	103,0
Estland	2,0	1,9	2,3	0,1	-0,3	-0,2	10,0	9,4	9,2
Malta	5,2	7,0	9,6	-1,1	1,1	0,9	60,3	57,6	54,9
Letland	-0,2	1,4	-1,4	-1,2	0,0	-0,9	36,9	40,6	39,1
Litouwen	-2,0	-0,6	-0,7	-0,2	0,3	0,1	42,6	40,1	41,5
Verenigd Koninkrijk	-5,2	-5,9	-5,1	-4,3	-2,9	-2,1	88,2	88,3	86,6
Verenigde Staten	-2,4	-2,4	-2,4	-3,5	-4,4	-4,3	105,2	107,1	108,1
Japan	3,1	3,8	3,6	-3,5	-4,2	-4,1	238,1	239,3	240,3
China	2,7	1,7	1,4	-2,8	-3,7	-3,7	41,1	44,3	47,6

Bronnen: EC, IMF, NBB.

TABEL 3 BBP EN BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIËN, NAAR VOLUME
(voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens; veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Consumptieve bestedingen van de particulieren	1,7	0,5	2,7	0,3	0,6	0,7	0,6	0,9	1,7	1,1
Consumptieve bestedingen van de overheid	2,9	1,1	1,0	1,2	1,4	0,3	0,7	0,5	0,5	1,1
Bruto-investeringen in vaste activa.	1,9	-6,6	-0,8	4,2	0,2	-1,5	6,0	2,7	3,6	1,2
Woningen.	-2,2	-10,4	1,8	-2,5	-0,1	-3,9	5,7	1,0	2,6	-0,2
Ondernemingen.	3,3	-7,5	-2,1	6,5	0,0	-0,2	6,4	3,5	4,9	1,3
Overheid	2,5	11,0	0,7	6,0	2,2	-4,3	3,6	1,0	-3,1	3,1
<i>p.m. Finale binnenlandse bestedingen</i> ^{1 2}	1,9	-1,1	1,5	1,4	0,7	0,1	1,8	1,2	1,8	1,2
Voorraadverandering en saldo aan- en verkopen van koststbaarheden ¹	0,1	-0,8	0,6	0,7	-0,6	-0,4	0,3	0,2	0,2	0,3
Netto-uitvoer van goederen en diensten ¹	-1,2	-0,4	0,7	-0,3	0,2	0,5	-0,8	0,0	-0,6	0,3
Uitvoer van goederen en diensten.	1,7	-9,4	10,3	6,7	0,3	0,9	5,2	3,3	7,5	4,5
Invoer van goederen en diensten	3,5	-9,0	9,6	7,3	0,1	0,3	6,2	3,3	8,4	4,2
Bbp.	0,8	-2,3	2,7	1,8	0,2	0,2	1,4	1,4	1,5	1,7
Handelsoverschot (+) of -tekort (-) als gevolg van de ruilvoetverandering ³	-2,0	2,0	-1,1	-0,9	-0,1	0,2	0,2	0,7	0,6	-0,3
Saldo van de primaire inkomens ontvangen van het buitenland ³	1,0	-2,2	3,1	-2,1	1,4	-0,8	-0,9	-0,9	0,9	0,3
Bni	-0,3	-2,4	4,7	-1,3	1,6	-0,4	0,6	1,2	2,9	1,6
<i>p.m. Totale binnenlandse bestedingen</i> ⁴	2,1	-1,9	2,0	2,2	0,0	-0,3	2,1	1,4	2,1	1,4
<i>Finale bestedingen</i> ⁵	1,9	-5,3	5,5	4,2	0,2	0,3	3,5	2,2	4,5	2,8
<i>Overheidsbestedingen</i> ⁶	2,8	2,0	1,0	1,7	1,5	-0,1	0,9	0,5	0,2	1,3

Bronnen: INR, NBB.

- 1 Bijdrage tot de verandering van het bbp.
- 2 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen kostbaarheden.
- 3 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.
- 4 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.
- 5 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

TABEL 4

BBP EN BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN, NAAR VOLUME

(voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens; veranderingspercentages t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2015				2016				2017			
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
Consumptieve bestedingen van de particulieren	0,8	1,0	0,9	0,9	1,4	1,8	1,9	1,5	1,3	1,1	1,0	1,2
Consumptieve bestedingen van de overheid	1,1	0,9	-0,1	0,0	0,4	0,0	0,7	1,1	0,6	1,3	1,4	1,3
Bruto-investeringen in vaste activa.	13,9	0,2	-4,3	1,6	-5,9	6,0	11,2	4,1	2,7	2,8	-3,5	2,9
Woningen.	5,1	0,1	-1,2	0,2	0,0	4,5	4,5	1,3	2,0	-1,3	-0,9	-0,4
Ondernemingen.	18,5	0,3	-6,2	2,7	-8,0	7,9	16,0	5,5	3,2	4,0	-5,5	4,3
Overheid	4,6	0,0	2,0	-2,2	-3,8	-3,5	-5,4	0,5	0,8	4,6	6,0	0,9
<i>p.m. Finale binnenlandse bestedingen^{1 2} . . .</i>	<i>3,8</i>	<i>0,8</i>	<i>-0,6</i>	<i>0,8</i>	<i>-0,7</i>	<i>2,2</i>	<i>3,7</i>	<i>2,0</i>	<i>1,4</i>	<i>1,5</i>	<i>0,0</i>	<i>1,7</i>
<i>Voorraadverandering en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden¹</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,8</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
Netto-uitvoer van goederen en diensten ¹ . .	-2,5	0,5	1,9	0,2	2,0	-1,0	-2,3	-0,9	-0,4	-0,3	1,6	-0,5
Uitvoer van goederen en diensten.	3,2	4,0	1,5	4,4	3,9	7,6	9,6	8,9	9,6	4,4	2,9	1,6
Invoer van goederen en diensten.	6,4	3,4	-0,7	4,2	1,5	9,1	12,8	10,2	10,4	4,8	1,0	1,2
Bbp.	1,4	1,6	1,3	1,4	1,3	1,6	1,6	1,4	1,8	1,5	1,6	1,9
<i>p.m. Bbp, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande kwartaal</i>	<i>0,4</i>	<i>0,5</i>	<i>0,1</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>0,7</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,7</i>	<i>0,5</i>	<i>0,2</i>	<i>0,5</i>
<i>p.m. Totale binnenlandse bestedingen³ . . .</i>	<i>3,9</i>	<i>1,1</i>	<i>-0,6</i>	<i>1,2</i>	<i>-0,6</i>	<i>2,6</i>	<i>4,0</i>	<i>2,3</i>	<i>2,3</i>	<i>1,9</i>	<i>0,0</i>	<i>1,5</i>
<i>Finale bestedingen⁴</i>	<i>3,6</i>	<i>2,4</i>	<i>0,3</i>	<i>2,7</i>	<i>1,4</i>	<i>4,9</i>	<i>6,5</i>	<i>5,3</i>	<i>5,6</i>	<i>3,0</i>	<i>1,3</i>	<i>1,5</i>
<i>Overheidsbestedingen⁵</i>	<i>1,4</i>	<i>0,9</i>	<i>0,1</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,3</i>	<i>0,1</i>	<i>1,0</i>	<i>0,6</i>	<i>1,5</i>	<i>1,8</i>	<i>1,3</i>

Bronnen: INR, NBB.

1 Bijdrage tot de verandering van het bbp.

2 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen kostbaarheden.

3 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.

4 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.

5 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

TABEL 5 DEFLATOREN VAN HET BBP EN VAN DE BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN
(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Consumptieve bestedingen van de particulieren	3,2	-0,4	1,7	3,0	2,0	0,8	0,6	0,6	1,5	1,8
Consumptieve bestedingen van de overheid	4,3	3,8	1,7	3,5	2,9	1,9	0,7	0,4	1,0	1,8
Bruto-investeringen in vaste activa.	4,0	-0,6	2,0	3,1	2,2	0,7	0,2	0,4	0,5	1,8
Woningen.	7,8	1,2	1,6	1,5	3,1	1,6	0,4	0,3	0,3	1,3
Ondernemingen.	2,8	-1,2	2,0	3,5	2,0	0,4	0,2	0,6	0,6	1,9
Overheid	2,9	-1,2	2,5	4,3	1,8	0,2	-0,1	-0,4	0,6	1,9
<i>p.m. Finale binnenlandse bestedingen</i> ¹	3,7	0,6	1,8	3,2	2,3	1,1	0,5	0,5	1,2	1,8
Ruilvoet.	-2,6	3,1	-1,6	-1,2	-0,1	0,2	0,2	0,9	0,7	-0,4
Uitvoer van goederen en diensten.	3,9	-5,4	4,6	3,9	2,7	-0,3	-1,9	-3,0	-1,6	1,3
Invoer van goederen en diensten	6,6	-8,3	6,3	5,1	2,8	-0,6	-2,1	-3,8	-2,3	1,7
Bbp.	1,9	0,8	1,9	2,0	2,0	1,0	0,7	1,1	1,6	1,9
Bni	4,0	-1,3	3,0	3,0	2,1	0,9	0,5	0,4	1,0	2,3
<i>p.m. Totale binnenlandse bestedingen</i> ²	4,1	-1,3	3,1	3,0	2,1	0,9	0,5	0,4	1,0	2,4
<i>Finale bestedingen</i> ³	4,0	-3,0	3,8	3,4	2,4	0,3	-0,6	-1,1	-0,2	1,9
<i>Overheidsbestedingen</i> ⁴	4,2	3,3	1,7	3,6	2,8	1,7	0,6	0,3	1,0	1,8

Bronnen: INR, NBB.

1 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen kostbaarheden.

2 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.

3 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.

4 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

TABEL 6 BBP EN BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN, TEGEN LOPENDE PRIJZEN
(voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens; veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Consumptieve bestedingen van de particulieren	4,9	0,1	4,5	3,4	2,6	1,6	1,2	1,4	3,2	3,0
Consumptieve bestedingen van de overheid	7,3	4,9	2,6	4,8	4,3	2,2	1,4	0,8	1,5	3,0
Bruto-investeringen in vaste activa.	6,0	-7,2	1,1	7,5	2,4	-0,8	6,2	3,1	4,2	2,9
Woningen	5,4	-9,3	3,5	-1,1	2,9	-2,3	6,1	1,3	2,8	1,2
Ondernemingen	6,3	-8,6	-0,1	10,3	2,0	0,2	6,7	4,1	5,6	3,2
Overheid	5,5	9,6	3,2	10,5	4,0	-4,1	3,5	0,6	-2,5	5,1
<i>p.m. Finale binnenlandse bestedingen^{1 2}</i>	5,7	-0,6	3,3	4,6	3,0	1,2	2,4	1,7	3,0	3,0
Voorraadwijziging ¹	0,5	-2,6	1,8	0,6	-0,8	-0,6	0,3	0,1	0,1	0,8
Netto-uitvoer van goederen en diensten ¹	-3,3	1,7	-0,4	-1,3	0,1	0,6	-0,6	0,8	0,0	0,0
Uitvoer van goederen en diensten	5,6	-14,3	15,5	10,9	3,1	0,5	3,1	0,2	5,8	5,9
Invoer van goederen en diensten	10,4	-16,5	16,6	12,8	2,9	-0,2	3,9	-0,7	5,8	6,0
Bbp	2,7	-1,5	4,7	3,8	2,2	1,2	2,0	2,5	3,1	3,7
Saldo van de primaire inkomens ontvangen van het buitenland ³	1,1	-2,2	3,2	-2,1	1,5	-0,8	-0,9	-0,9	0,9	0,3
Bni	3,8	-3,6	7,8	1,7	3,7	0,5	1,1	1,6	4,0	3,9
<i>p.m. Totale binnenlandse bestedingen⁴</i>	6,2	-3,2	5,2	5,2	2,1	0,6	2,7	1,8	3,1	3,7
<i>Finale bestedingen⁵</i>	6,0	-8,1	9,4	7,7	2,5	0,6	2,9	1,1	4,3	4,7
<i>Overheidsbestedingen⁶</i>	7,2	5,3	2,7	5,3	4,3	1,6	1,6	0,8	1,2	3,1

Bronnen: INR, NBB.

1 Bijdrage tot de verandering van het bbp.

2 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen kostbaarheden.

3 Bijdrage tot de verandering van het bni.

4 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.

5 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.

6 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

TABEL 7 BBP EN BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Consumptieve bestedingen van de particulieren	181 380	181 546	189 693	196 069	201 182	204 385	206 889	209 888	216 574	222 968
Consumptieve bestedingen van de overheid	79 857	83 782	85 999	90 128	94 011	96 087	97 404	98 210	99 714	102 664
Bruto-investeringen in vaste activa.	84 886	78 780	79 661	85 609	87 672	86 944	92 314	95 186	99 153	102 077
Woningen	21 154	19 186	19 852	19 630	20 205	19 732	20 927	21 193	21 793	22 052
Ondernemingen	56 315	51 463	51 415	56 705	57 823	57 962	61 818	64 366	67 971	70 159
Overheid	7 417	8 131	8 394	9 275	9 644	9 250	9 570	9 627	9 390	9 865
<i>p.m. Finale binnenlandse bestedingen</i> ¹	346 220	344 200	355 454	371 913	382 928	387 514	396 645	403 308	415 428	427 708
Voorraadverandering en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	5 885	-3 219	3 188	5 339	2 246	52	1 144	1 574	1 982	5 290
Netto-uitvoer van goederen en diensten	2 048	7 892	6 560	1 962	2 390	4 873	2 537	5 577	5 625	5 715
Uitvoer van goederen en diensten	282 189	241 739	279 114	309 486	318 935	320 661	330 737	331 492	350 559	371 242
Invoer van goederen en diensten	280 141	233 847	272 554	307 524	316 545	315 788	328 200	325 914	344 934	365 528
Bbp	354 057	348 781	365 100	379 106	387 500	392 340	400 288	410 435	423 048	438 713
Saldo van de primaire inkomens ontvangen van het buitenland	8 301	430	11 508	3 823	9 482	6 468	2 823	-934	2 693	3 791
Bni	362 357	349 211	376 608	382 929	396 983	398 808	403 111	409 501	425 741	442 503
<i>p.m. Totale binnenlandse bestedingen</i> ²	352 008	340 889	358 541	377 145	385 110	387 467	397 752	404 858	417 423	432 998
<i>Finale bestedingen</i> ³	634 197	582 628	637 654	686 630	704 046	708 128	728 488	736 349	767 983	804 240
<i>Overheidsbestedingen</i> ⁴	87 274	91 912	94 393	99 402	103 654	105 337	106 974	107 837	109 103	112 529

Bronnen: INR, NBB.

1 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen kostbaarheden.

2 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.

3 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.

4 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

TABEL 8 TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE VERSCHILLENDE BEDRIJFSTAKKEN, NAAR VOLUME
(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	<i>p.m.</i> In % van het bbp van 2016
Landbouw, bosbouw en visserij	0,6	-8,9	7,8	0,8	-0,7	-14,6	0,2	14,3	-9,1	0,6
Industrie, energie en water	-1,2	-7,5	6,1	1,4	-1,6	0,7	4,1	3,3	0,8	15,0
Winning van delfstoffen	22,1	-22,3	1,7	13,1	-11,2	-8,6	18,3	-22,7	4,8	0,1
Verwerkende nijverheid	-1,4	-10,6	6,4	1,8	0,1	1,6	4,3	3,4	0,3	12,7
waarvan:										
Voedingsmiddelen, dranken, tabak	5,6	1,5	0,5	7,3	8,9	-4,4	3,6	3,7	-2,9	1,9
Textiel, hout, papier en drukkerijen	-1,7	-15,8	-3,6	-1,1	-2,7	-5,7	2,6	-1,6	-0,7	1,0
Chemie en rubber ¹	-0,6	-4,6	13,4	-1,6	-1,4	6,3	2,6	6,3	0,7	5,2
Ijzer en staal en metaalverwerkende nijverheid	-6,8	-21,8	7,0	6,1	8,5	7,1	13,6	14,3	2,8	1,6
Informaticaproducten en elektrische apparatuur	-0,7	-27,1	3,4	-6,6	-7,4	-6,5	-0,3	-5,2	3,8	0,7
Machines en werktuigen, transportmiddelen	-4,1	-24,7	6,4	5,4	-6,2	-1,7	5,3	-8,2	1,2	1,6
Overige verwerkende nijverheid	1,9	32,8	-2,4	7,0	-3,9	1,9	1,8	5,1	-1,9	0,7
Elektriciteit en gas	0,8	9,2	3,1	-3,6	-16,6	-4,2	7,9	7,1	4,4	1,4
Water	-5,3	17,7	7,5	4,0	6,0	-4,4	-6,1	-1,7	2,1	0,9
Bouwnijverheid	1,1	0,0	0,2	6,0	0,8	-1,7	0,8	2,1	0,3	4,7
Diensten										
Handel en herstelling	0,1	-3,9	2,4	0,0	-1,0	-1,6	0,3	2,0	0,4	10,8
Vervoer en opslag	2,7	-2,8	2,1	3,3	-1,1	-3,9	-0,5	2,9	-3,4	4,8
Horeca	2,3	-10,9	-0,2	-0,5	0,2	1,4	0,6	-1,7	-2,6	1,6
Informatie en communicatie	4,6	6,5	4,0	2,4	6,9	1,9	3,3	4,4	2,9	3,8
Financiële diensten	1,2	-3,6	4,9	5,0	4,3	-1,1	-8,6	-1,2	5,8	5,6
Exploitatie van en handel in onroerend goed	1,9	2,5	1,9	1,8	0,2	-0,6	2,9	-0,2	0,6	7,7
Rechtskundige en administratieve dienstverlening, R&D	3,4	-3,0	2,6	4,9	-3,3	4,0	4,1	3,2	1,3	12,5
Overheid en onderwijs	1,6	-0,5	0,7	0,4	1,0	1,7	1,7	-0,1	2,9	13,4
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	1,9	4,1	-0,6	0,8	3,6	-0,6	-0,7	-0,5	2,7	6,8
Overige diensten	3,2	-2,9	0,5	3,0	1,9	0,1	-0,4	-2,0	-0,4	2,0
Toegevoegde waarde van de bedrijfstakken, tegen basisprijzen	1,3	-2,3	2,6	2,2	0,2	0,2	1,4	1,6	1,2	89,3
Productgebonden belastingen, ongerekend subsidies ²	-0,4	-0,2	0,4	-0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	10,7
Bbp	0,8	-2,3	2,7	1,8	0,2	0,2	1,4	1,4	1,5	100,0

Bronnen: INR, NBB.

1 Deze indeling bevat eveneens de vervaardiging van cokes en de farmaceutische nijverheid.

2 Bijdrage tot de verandering van het bbp.

TABEL 9 ARBEIDSMARKT
(jaargemiddelden, duizenden personen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Bevolking op arbeidsleeftijd ¹	7 074	7 124	7 180	7 225	7 247	7 259	7 268	7 284	7 300	7 313
Beroepsbevolking	5 031	5 075	5 118	5 159	5 194	5 203	5 236	5 256	5 288	5 326
Nationale werkgelegenheid	4 530	4 524	4 553	4 614	4 635	4 619	4 638	4 678	4 735	4 801
Grensarbeiders (saldo)	78	78	79	79	80	79	78	77	77	77
Binnenlandse werkgelegenheid	4 453	4 446	4 474	4 535	4 555	4 540	4 560	4 600	4 658	4 724
Zelfstandigen	716	722	727	735	743	749	755	765	778	789
Loontrekkenden	3 737	3 724	3 747	3 800	3 812	3 791	3 805	3 835	3 880	3 934
Conjunctuurgevoelige bedrijfstakken ²	2 381	2 348	2 352	2 384	2 380	2 354	2 354	2 372	2 401	2 441
Overheid en onderwijs	776	783	790	795	797	800	807	810	812	815
Overige diensten ³	580	593	605	621	636	637	644	653	667	679
Werkloosheid ⁴	500	551	565	545	559	584	598	579	553	525

Bronnen: ADS, FPB, INR, RVA, NBB.

1 Personen in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar.

2 Namelijk de bedrijfstakken landbouw; industrie; bouwnijverheid; productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht; productie en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering; handel; reparatie van auto's en motorfietsen; vervoer en opslag; verblijfsaccommodatie en restaurants; informatie en communicatie; financiële activiteiten en verzekeringen; exploitatie van en handel in onroerend goed; vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; en administratieve en ondersteunende diensten.

3 Namelijk de bedrijfstakken menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening; kunst, amusement en recreatie; overige diensten; en huishoudens als werkgever.

4 Niet-werkende werkzoekenden, bestaande uit de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (exclusief de niet-werkzoekende oudere werklozen), alsook de andere verplicht of vrijwillig ingeschreven werkzoekenden. De reeds in de werkgelegenheid opgenomen PWA-werknemers werden uit dit totaal geweerd.

TABEL 10 WERKGELEGENHEIDSGRAAD

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 20 tot 64 jaar¹, jaargemiddelden)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ²
Totaal	68,0	67,1	67,6	67,3	67,2	67,2	67,3	67,2	67,7	68,1
<i>p.m. Totaal (van 15 tot 64 jaar)</i>	62,4	61,6	62,0	61,9	61,8	61,8	61,9	61,8	62,3	62,8
Naar geslacht										
Vrouwen	61,3	61,0	61,6	61,5	61,7	62,1	62,9	63,0	63,0	63,3
Mannen	74,7	73,2	73,5	73,0	72,7	72,3	71,6	71,3	72,3	73,0
Naar leeftijd										
Van 20 tot 29 jaar	64,5	61,8	61,0	60,5	59,4	57,9	57,8	57,6	57,6	57,0
Van 30 tot 54 jaar	80,5	79,9	80,5	79,8	79,9	79,8	79,7	79,3	79,9	80,1
Van 55 tot 64 jaar	34,5	35,3	37,3	38,7	39,5	41,7	42,7	44,0	45,4	47,7
Naar gewest										
Brussel	60,2	59,5	59,2	58,2	58,2	56,8	58,7	58,7	59,8	60,1
Vlaanderen	72,3	71,5	72,1	71,8	71,5	71,9	71,9	71,9	72,0	72,7
Wallonië	62,8	61,7	62,2	62,2	62,5	62,3	61,8	61,5	62,6	62,8
Naar scholingsniveau										
Ten hoogste lager secundair	49,1	47,7	48,4	47,3	47,1	46,8	46,6	45,6	45,6	45,4
Ten hoogste hoger secundair	70,1	68,8	69,1	68,9	68,5	68,6	67,2	67,2	67,7	67,5
Hoger	83,0	81,9	81,9	82,0	81,8	81,0	82,0	81,8	82,2	81,9
Naar nationaliteit										
Belgen	69,1	68,4	68,8	68,7	68,6	68,7	68,6	68,5	69,0	69,5
Staatsburgers van andere EU-landen ³	65,4	62,4	65,0	65,1	65,2	63,6	65,7	66,4	67,8	68,0
Overige	42,1	40,9	40,4	39,6	38,9	39,9	40,5	42,7	41,9	40,3

Bron: ADS.

1 Deze werkgelegenheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen. Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten voor 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie : <https://statbel.fgov.be/nl>

3 Met uitzondering van Kroatië dat op 1 juli 2013 toetrad tot de Europese Unie.

TABEL 11 WERKLOOSHEIDSGRAAD
(in % van de overeenstemmende beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar¹, jaargemiddelden)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ²
Totaal	7,0	8,0	8,4	7,2	7,6	8,5	8,6	8,6	7,9	7,4
Naar geslacht										
Vrouwen	7,6	8,1	8,6	7,2	7,4	8,2	8,0	7,8	7,6	7,4
Mannen	6,5	7,8	8,2	7,2	7,7	8,7	9,1	9,2	8,1	7,4
Naar leeftijd										
Van 15 tot 24 jaar	18,0	21,9	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	20,1
Van 25 tot 54 jaar	6,1	6,8	7,3	6,4	6,7	7,4	7,6	7,7	7,1	6,4
Van 55 tot 64 jaar	4,4	5,1	4,6	4,0	4,5	5,4	5,4	5,6	5,7	6,1
Naar gewest										
Brussel	16,0	15,9	17,4	17,1	17,5	19,3	18,5	17,5	16,9	15,7
Vlaanderen	3,9	5,0	5,2	4,3	4,6	5,1	5,1	5,2	4,9	4,6
Wallonië	10,1	11,2	11,5	9,5	10,1	11,4	12,0	12,0	10,6	10,0
Naar scholingsniveau										
Ten hoogste lager secundair	12,5	13,7	15,4	14,1	14,2	16,0	16,4	17,0	16,2	15,4
Ten hoogste hoger secundair	7,0	8,1	8,2	6,8	7,8	8,3	8,8	8,7	8,0	7,3
Hoger	3,6	4,5	4,5	3,8	4,0	4,9	4,7	4,6	4,2	4,5
Naar nationaliteit										
Belgen	6,3	7,1	7,5	6,3	6,5	7,4	7,5	7,6	7,0	6,4
Staatsburgers van andere EU-landen ³	9,1	11,0	11,0	10,3	11,1	12,5	11,4	11,0	9,8	10,5
Overige	27,4	29,5	30,6	27,8	30,7	29,9	31,0	26,6	27,2	26,7

Bron: ADS.

1 Deze werkloosheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen. Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten voor 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie : <https://statbel.fgov.be/nl>

3 Met uitzondering van Kroatië dat op 1 juli 2013 toetrad tot de Europese Unie.

TABEL 12 INACTIVITEITSGRAAD

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar¹, jaargemiddelden)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ²
Totaal	32,9	33,1	32,3	33,3	33,1	32,5	32,3	32,4	32,4	32,2
Naar geslacht										
Vrouwen	39,2	39,1	38,2	38,9	38,7	37,7	37,0	37,0	37,1	37,0
Mannen	26,7	27,2	26,6	27,7	27,5	27,3	27,6	27,8	27,7	27,4
Naar leeftijd										
Van 15 tot 24 jaar	66,6	67,6	67,5	68,0	68,5	69,0	69,8	70,0	71,5	72,1
Van 25 tot 54 jaar	14,3	14,4	13,7	15,3	15,0	14,7	14,4	14,9	14,9	15,3
Van 55 tot 64 jaar	63,9	62,8	60,8	59,7	58,6	55,9	54,9	53,4	51,9	49,2
Naar gewest										
Brussel	33,8	34,5	33,7	35,1	34,6	34,9	33,4	34,3	33,5	34,1
Vlaanderen	30,8	30,8	30,1	30,8	31,0	30,2	30,1	30,0	30,1	29,5
Wallonië	36,4	36,7	35,9	37,0	36,3	35,6	35,8	36,1	36,1	36,3
Naar scholingsniveau										
Ten hoogste lager secundair	54,6	55,2	53,7	55,3	55,6	55,3	55,4	56,6	57,0	58,3
Ten hoogste hoger secundair	28,0	28,8	28,5	29,6	29,3	28,9	30,0	29,9	30,0	30,1
Hoger	13,8	14,2	14,3	14,7	14,9	14,8	14,0	14,2	14,2	14,3
Naar nationaliteit										
Belgen	32,6	32,7	32,1	32,8	32,6	32,0	31,9	32,0	32,0	31,9
Staatsburgers van andere EU-landen ³	31,3	33,1	30,0	30,6	30,1	30,7	29,4	29,1	28,6	27,7
Overige	45,1	45,0	44,9	48,2	47,8	46,4	45,1	45,6	45,8	47,7

Bron: ADS.

1 Deze inactiviteitsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen. Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten voor 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie : <https://statbel.fgov.be/nl>

3 Met uitzondering van Kroatië dat op 1 juli 2013 toetrad tot de Europese Unie..

TABEL 13

WERKGELEGENHEIDSGRAAD : UITSPLITSING PER GEWEST

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 20 tot 64 jaar¹, jaargemiddelden)

	Brussel				Vlaanderen				Wallonië			
	2014	2015	2016	2017 ²	2014	2015	2016	2017 ²	2014	2015	2016	2017 ²
Totaal	58,7	58,7	59,8	60,1	71,9	71,9	72,0	72,7	61,8	61,5	62,6	62,8
<i>p.m. Totaal (van 15 tot 64 jaar)</i>	54,3	54,2	55,3	55,6	66,4	66,4	66,5	67,2	56,5	56,2	57,1	57,3
Naar geslacht												
Vrouwen	53,7	53,2	54,3	54,2	67,6	68,2	67,7	67,9	57,8	57,2	57,9	58,2
Mannen	63,8	64,3	65,3	66,1	76,2	75,6	76,3	77,4	65,9	65,9	67,3	67,5
Naar leeftijd												
Van 20 tot 29 jaar	47,3	46,1	46,2	46,6	64,6	65,0	64,6	64,2	50,5	49,6	50,2	48,9
Van 30 tot 54 jaar	66,5	67,3	68,6	68,7	85,0	84,6	84,8	85,2	74,9	74,1	75,1	75,1
Van 55 tot 64 jaar	46,6	45,6	47,0	48,1	44,3	45,6	46,7	49,1	38,8	40,8	42,8	45,1
Naar scholingsniveau												
Ten hoogste lager secundair	40,4	41,2	39,8	40,4	51,8	50,6	50,4	51,2	41,4	40,2	40,7	39,3
Ten hoogste hoger secundair	52,9	51,8	53,8	52,7	72,0	72,3	72,3	72,3	61,9	61,3	62,6	62,5
Hoger	76,5	76,4	77,9	77,1	84,4	84,1	84,1	83,6	79,5	79,7	80,1	80,6
Naar nationaliteit												
Belgen	58,6	58,9	59,6	58,9	72,9	72,7	73,1	73,9	63,2	62,8	63,7	63,9
Staatsburgers van andere EU-landen ³	70,2	69,0	71,4	73,5	70,3	71,9	70,4	69,1	56,3	57,8	61,0	60,9
Overige	40,6	40,6	40,3	40,1	44,6	48,7	46,1	42,1	32,2	35,2	36,5	37,9

Bron: ADS.

1 Deze werkgelegenheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen. Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten voor 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie : <https://statbel.fgov.be/nl>

3 Met uitzondering van Kroatië dat op 1 juli 2013 toetrad tot de Europese Unie.

TABEL 14 WERKLOOSHEIDSGRAAD : UITSPLITSING PER GEWEST
(in % van de overeenstemmende beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar¹, jaargemiddelden)

	Brussel				Vlaanderen				Wallonië			
	2014	2015	2016	2017 ²	2014	2015	2016	2017 ²	2014	2015	2016	2017 ²
Totaal	18,5	17,5	16,9	15,7	5,1	5,2	4,9	4,6	12,0	12,0	10,6	10,0
Naar geslacht												
Vrouwen	16,2	15,9	16,1	15,3	5,0	4,6	4,7	5,1	11,0	11,4	10,3	9,1
Mannen	20,3	18,7	17,6	16,0	5,2	5,7	5,0	4,1	12,8	12,5	10,8	10,8
Naar leeftijd												
Van 15 tot 24 jaar	39,5	36,2	35,9	32,5	16,1	15,2	14,1	13,8	32,1	32,2	27,9	29,9
Van 25 tot 54 jaar	17,7	16,9	15,9	14,8	4,3	4,3	4,2	3,6	10,5	10,8	9,5	8,9
Van 55 tot 64 jaar	11,0	11,4	14,1	13,4	3,3	4,2	3,3	4,8	7,7	6,8	7,6	6,6
Naar scholingsniveau												
Ten hoogste lager secundair	30,9	29,3	30,7	28,4	9,2	10,3	9,7	9,0	21,6	22,3	20,1	20,2
Ten hoogste hoger secundair	22,2	21,6	20,1	18,9	5,5	5,3	5,0	4,1	12,6	12,8	11,3	10,9
Hoger	9,9	9,1	8,5	8,6	3,0	3,2	2,9	3,5	6,0	5,7	5,2	4,7
Naar nationaliteit												
Belgen	17,5	16,9	16,6	15,3	4,5	4,7	4,2	3,9	11,1	11,3	10,0	9,3
Staatsburgers van andere EU-landen ³	13,0	12,6	11,8	10,9	8,0	8,8	7,9	9,3	13,6	11,9	9,6	11,6
Overige	34,9	31,5	30,8	31,2	22,0	18,2	21,9	21,7	41,4	35,1	32,2	28,8

Bron: ADS.

1 Deze werkloosheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen. Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten voor 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie : <https://statbel.fgov.be/nl>

3 Met uitzondering van Kroatië dat op 1 juli 2013 toetrad tot de Europese Unie.

TABEL 15 INACTIVITEITSGRAAD : UITSPLITSING PER GEWEST
(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar¹, jaargemiddelden)

	Brussel				Vlaanderen				Wallonië			
	2014	2015	2016	2017 ²	2014	2015	2016	2017 ²	2014	2015	2016	2017 ²
Totaal	33,4	34,3	33,5	34,1	30,1	30,0	30,1	29,5	35,8	36,1	36,1	36,3
Naar geslacht												
Vrouwen	40,6	41,4	40,1	40,8	34,4	34,0	34,4	33,7	40,5	40,9	41,0	41,4
Mannen	26,2	27,1	26,9	27,3	25,8	26,0	25,8	25,4	31,1	31,4	31,2	31,2
Naar leeftijd												
Van 15 tot 24 jaar	73,8	76,6	76,6	77,5	67,8	67,1	68,6	68,6	71,9	72,7	74,8	76,2
Van 25 tot 54 jaar	19,9	20,3	19,9	20,7	11,5	12,0	11,9	12,1	17,4	18,2	18,3	18,9
Van 55 tot 64 jaar	47,7	48,5	45,3	44,5	54,2	52,5	51,7	48,4	57,9	56,2	53,7	51,7
Naar scholingsniveau												
Ten hoogste lager secundair	51,8	52,4	53,3	55,0	54,6	55,8	56,1	56,7	57,9	59,3	60,0	61,8
Ten hoogste hoger secundair	35,3	37,1	35,5	37,0	28,0	27,4	27,7	27,7	32,5	32,7	32,6	32,6
Hoger	15,1	16,0	14,9	15,6	13,0	13,2	13,4	13,4	15,5	15,5	15,6	15,5
Naar nationaliteit												
Belgen	35,4	35,5	34,9	36,5	29,6	29,7	29,7	29,0	35,3	35,6	35,6	36,0
Staatsburgers van andere EU-landen ³	22,9	25,5	23,1	21,9	27,9	25,2	27,5	27,5	37,7	37,1	35,7	34,0
Overige	40,8	43,7	44,4	44,5	47,2	45,0	44,7	49,3	48,2	49,5	49,3	49,1

Bron: ADS.

1 Deze inactiviteitsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen. Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten voor 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie : <https://statbel.fgov.be/nl>

3 Met uitzondering van Kroatië dat op 1 juli 2013 toetrad tot de Europese Unie.

TABEL 16 GEHARMONISEERDE CONSUMPTIEPRIJSINDEX
(veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar)

	Totaal	Energiedragers	Niet-bewerkte levensmiddelen ¹	Bewerkte levensmiddelen	Onderliggende inflatietendens ²			<i>p.m.</i> Nationale consumptie-prijsindex	<i>p.m.</i> Gezondheids-index ³
						Niet-energetische industriële goederen	Diensten		
2008	4,5	19,8	2,8	7,8	1,8	1,3	2,3	4,5	4,2
2009	0,0	-14,0	0,4	1,7	2,1	1,4	2,6	-0,1	0,6
2010	2,3	10,0	3,5	1,0	1,1	0,8	1,4	2,2	1,7
2011	3,4	17,0	0,2	3,1	1,5	1,0	1,9	3,5	3,1
2012	2,6	6,0	3,4	3,1	1,9	0,9	2,5	2,8	2,7
2013	1,2	-4,6	4,4	3,2	1,5	1,0	1,9	1,1	1,2
2014	0,5	-6,0	-1,3	2,1	1,5	0,3	2,2	0,3	0,4
2015	0,6	-8,0	2,1	1,6	1,6	0,5	2,4	0,6	1,0
2016	1,8	-0,6	2,6	3,5	1,8	1,0	2,2	2,0	2,1
2017	2,2	9,9	0,1	2,1	1,5	0,8	1,9	2,1	1,8
2017									
Januari	3,1	18,2	2,6	1,5	1,5	0,6	2,1	2,7	2,2
Februari	3,3	21,3	2,8	1,7	1,5	0,8	1,9	3,0	2,5
Maart	2,5	15,8	0,8	1,5	1,2	0,8	1,5	2,3	1,8
April	2,7	15,5	-1,0	1,7	1,6	0,9	2,1	2,3	1,9
Mei	1,9	8,5	-1,8	2,1	1,5	0,9	1,8	1,9	1,6
Juni	1,5	4,2	-1,3	1,8	1,4	0,7	1,8	1,6	1,5
Juli	1,8	3,8	-0,7	2,2	1,7	1,2	2,1	1,8	1,6
Augustus	2,0	7,1	-0,2	2,5	1,5	0,8	1,9	1,9	1,6
September	2,0	6,4	-0,5	2,8	1,5	0,8	1,9	2,0	1,8
Oktober	1,8	5,6	-0,3	2,1	1,5	0,6	2,1	2,0	1,9
November	2,1	9,2	-0,1	2,6	1,3	0,7	1,7	2,1	1,8
December	2,1	5,6	0,8	3,2	1,5	0,9	1,9	2,1	2,0

Bronnen: EC, ADS.

1 Fruit, groenten, vlees en vis.

2 Gemeten aan de hand van de HICP, ongerekend levensmiddelen en energiedragers.

3 Nationale consumptieprijsindex, ongerekend de producten die schadelijk worden geacht voor de gezondheid, namelijk tabak, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel.

TABEL 17 SYNTHETISCHE REKENINGEN VAN DE PARTICULIEREN, TEGEN LOPENDE PRIJZEN¹

(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
1. Bruto primair inkomen	263 892	262 437	267 183	274 525	280 245	284 283	287 198	289 195	291 598	301 631
Lonen en salarissen ²	183 100	184 525	188 399	196 856	203 662	207 711	210 533	212 484	215 226	222 364
Inkomens uit vermogen ³	33 973	32 635	32 867	30 846	29 169	29 227	27 745	27 056	26 258	27 655
Bruto gemengd inkomen	24 147	23 558	24 047	24 561	25 062	25 348	26 038	26 729	26 866	27 668
Bruto-exploitatieoverschot	22 673	21 719	21 870	22 262	22 353	21 997	22 882	22 926	23 249	23 943
2. Lopende overdrachten ³	-49 537	-44 518	-47 751	-50 703	-52 082	-53 485	-53 837	-53 815	-50 574	-53 115
Ontvangen overdrachten	73 566	79 885	80 787	83 312	87 637	90 643	92 119	93 658	95 862	98 145
Betaalde overdrachten	123 103	124 402	128 538	134 015	139 719	144 127	145 955	147 473	146 436	151 260
3. Bruto beschikbaar inkomen (1 + 2)	214 355	217 919	219 432	223 822	228 163	230 799	233 361	235 380	241 024	248 515
<i>p.m. In reële termen</i> ⁴	232 814	237 650	235 220	232 921	232 757	233 486	234 645	235 380	237 453	240 545
<i>(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)</i>	(2,4)	(2,1)	(-1,0)	(-1,0)	(-0,1)	(0,3)	(0,5)	(0,3)	(0,9)	(1,3)
4. Wijziging in de rechten van de particulieren inzake aanvullende pensioenen opgebouwd in het kader van een beroepsactiviteit.	2 688	2 668	3 387	2 904	2 832	2 816	2 656	2 756	2 802	2 858
5. Consumptieve bestedingen	181 392	181 546	189 693	196 069	201 182	204 385	206 889	209 888	216 574	222 995
6. Brutobesparingen (3 + 4 - 5)	35 651	39 042	33 126	30 657	29 813	29 230	29 128	28 248	27 251	28 378
<i>p.m. In % van het bruto beschikbaar inkomen</i> ⁵	16,4	17,7	14,9	13,5	12,9	12,5	12,3	11,9	11,2	11,3
7. Kapitaaloverdrachten ⁶	-1 284	-966	-1 152	-452	-944	-1 684	-2 129	-2 541	-2 131	-2 078
8. Brutokapitaalvorming	23 949	21 731	22 367	22 456	22 811	22 208	23 521	23 706	24 479	24 809
9. Financieringssaldo (6 + 7 - 8)	10 419	16 345	9 607	7 749	6 058	5 338	3 478	2 002	641	1 491

Bronnen: INR, NBB.

1 De gegevens van deze tabel worden in brutotermen opgesteld, d.w.z. vóór aftrek van het verbruik van vaste activa.

2 Bezoldigingen (exclusief die van de eigenaars-ondernemers), met inbegrip van de socialezekerheidsbijdragen, en overheidspensioenen.

3 Het betreft nettobedragen, d.w.z. het verschil tussen de van andere sectoren ontvangen en de aan andere sectoren betaalde inkomens of overdrachten, met uitzondering van de overdrachten in natura.

4 Gegevens gedeïfleerd aan de hand van de deflator van de consumptieve bestedingen van de particulieren.

5 In % van het bruto beschikbaar inkomen in de ruime zin, d.w.z. inclusief de wijziging in de rechten van de particulieren inzake aanvullende pensioenen opgebouwd in het kader van een beroepsactiviteit.

6 Het betreft nettobedragen, d.w.z. het verschil tussen de van andere sectoren ontvangen en de aan andere sectoren betaalde overdrachten, inclusief de nettoaankopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa en de nettoaankopen van kostbaarheden.

TABEL 18 SYNTHETISCHE REKENINGEN VAN DE ONDERNEMINGEN, TEGEN LOPENDE PRIJZEN¹
(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
1. Bruto primair inkomen	67 013	56 396	76 464	73 899	79 691	75 728	77 441	80 896	91 620	95 244
Bruto-exploitatieoverschot	86 114	82 740	92 978	96 502	94 855	95 501	98 465	105 366	111 807	117 122
Inkomens uit vermogen ²	-19 101	-26 343	-16 515	-22 603	-15 164	-19 773	-21 024	-24 469	-20 187	-21 878
2. Lopende overdrachten ²	-9 862	-6 463	-6 402	-8 309	-10 250	-11 043	-11 749	-12 192	-13 975	-17 106
Ontvangen overdrachten	23 189	24 977	26 421	25 747	25 750	25 717	25 468	26 472	26 082	26 464
Betaalde overdrachten	33 051	31 440	32 823	34 056	36 000	36 760	37 216	38 664	40 057	43 570
3. Bruto beschikbaar inkomen (1 + 2)	57 151	49 934	70 061	65 589	69 441	64 685	65 693	68 704	77 645	78 138
4. Wijziging in de rechten van de particulieren inzake aanvullende pensioenen opgebouwd in het kader van een beroepsactiviteit. . .	-2 685	-2 674	-3 394	-2 913	-2 869	-2 856	-2 699	-2 803	-2 801	-2 858
5. Brutobesparingen (3 + 4)	54 466	47 259	66 667	62 676	66 573	61 829	62 994	65 901	74 844	75 279
6. Kapitaaloverdrachten ³	1 908	2 955	3 179	4 261	9 157	4 658	4 296	4 058	3 253	2 021
7. Bruto-investeringen in vaste activa	53 417	48 851	48 826	54 003	55 234	55 490	59 203	61 737	65 285	67 414
8. Voorraadwijziging	5 982	-3 610	2 824	4 538	1 631	-291	1 271	1 762	2 044	4 573
9. Financieringssaldo (5 + 6 - 7 - 8)	-3 024	4 973	18 195	8 396	18 865	11 289	6 816	6 461	10 768	5 313

Bronnen: INR, NBB.

1 De gegevens van deze tabel worden in brutotermen opgesteld, d.w.z. vóór aftrek van het verbruik van vaste activa.

2 Het betreft nettobedragen, d.w.z. het verschil tussen de van andere sectoren ontvangen en de aan andere sectoren betaalde inkomens of overdrachten, met uitzondering van de overdrachten in natura.

3 Het betreft nettobedragen, d.w.z. het verschil tussen de van andere sectoren ontvangen en de aan andere sectoren betaalde overdrachten, inclusief de nettoaankopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa en de nettoaankopen van kostbaarheden.

TABEL 19 SYNTHETISCHE REKENINGEN VAN HET BUITENLAND, TEGEN LOPENDE PRIJZEN¹
(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
1. Bruto primair inkomen	-8 301	-430	-11 508	-3 823	-9 482	-6 468	-2 823	934	-2 693	-3 791
Beloningen van werknemers ²	-4 739	-4 902	-5 170	-5 230	-5 356	-5 440	-5 684	-5 943	-6 081	-6 292
Belastingen op productie en invoer min subsidies ²	948	573	583	672	613	513	557	676	1 104	1 160
Inkomens uit vermogen ²	-4 510	3 899	-6 921	736	-4 739	-1 541	2 303	6 201	2 284	1 342
2. Lopende overdrachten ²	5 209	5 302	4 551	4 904	6 011	6 763	6 385	6 436	7 910	7 477
Ontvangen overdrachten	10 932	12 230	12 789	12 895	13 647	14 232	13 280	13 637	15 075	14 319
Betaalde overdrachten	5 723	6 927	8 238	7 991	7 636	7 469	6 895	7 201	7 165	6 842
3. Goederen- en dienstenverkeer	-1 713	-7 892	-6 560	-1 962	-2 390	-4 873	-2 537	-5 578	-5 625	-5 792
Invoer van België	280 463	233 847	272 554	307 524	316 546	315 788	328 200	325 914	344 934	365 482
Uitvoer van België	282 176	241 739	279 114	309 486	318 935	320 661	330 737	331 492	350 559	371 274
4. Saldo op de lopende rekening (1 + 2 + 3)	-4 805	-3 020	-13 517	-881	-5 861	-4 578	1 025	1 793	-408	-2 105
5. Kapitaaloverdrachten ³	793	-75	-176	-274	-3 152	-238	442	-364	-981	202
6. Financieringssaldo (4 + 5)	-3 501	-2 554	-13 208	-505	-8 545	-4 317	1 940	1 682	-877	-1 903

Bronnen: INR, NBB

1 Overeenkomstig de conventies van de nationale rekeningen worden de transacties geboekt vanuit het standpunt van het buitenland. Daarom komt een positief (negatief) cijfer op het niveau van de saldi van de verschillende rubrieken overeen met nettobestedingen (netto-inkomsten) van België ten opzichte van het buitenland. Een positief (negatief) financieringssaldo betekent onder meer dat België een nettolening krijgt van (verstrekt aan) het buitenland.

2 Het betreft nettobedragen, d.w.z. het verschil tussen de van andere sectoren ontvangen en de aan andere sectoren betaalde inkomens of overdrachten, met uitzondering van de overdrachten in natura.

3 Het betreft nettobedragen, d.w.z. het verschil tussen de van andere sectoren ontvangen en de aan andere sectoren betaalde overdrachten, inclusief de nettoaankopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa en de nettoaankopen van kostbaarheden.

TABEL 20 ONTVANGSTEN, UITGAVEN EN FINANCIERINGSSALDO VAN DE OVERHEID

(in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Ontvangsten ¹	174 132	170 102	180 156	190 792	200 102	206 752	208 747	210 714	214 569	224 643
Fiscale en parafiscale ontvangsten	152 099	147 274	155 443	163 769	171 729	177 333	180 322	183 194	185 202	193 935
Heffingen die voornamelijk op de inkomens uit arbeid wegen	89 438	89 295	92 648	97 451	100 761	103 692	105 214	106 982	105 870	108 972
Personenbelasting ²	40 108	38 870	41 108	43 344	44 479	46 146	46 935	47 176	46 764	48 133
Sociale bijdragen ³	49 330	50 425	51 541	54 106	56 282	57 545	58 279	59 805	59 105	60 839
Belastingen op de ondernemingswinsten ⁴	11 590	8 108	9 249	10 673	11 624	12 193	12 584	13 561	14 513	17 656
Heffingen op de overige inkomens en op het vermogen ⁵	12 891	12 119	13 211	14 144	15 433	17 320	17 915	17 617	17 645	18 220
Belastingen op goederen en diensten	38 180	37 753	40 335	41 502	43 912	44 130	44 609	45 035	47 174	49 087
Niet-fiscale en niet-parafiscale ontvangsten ⁶	22 033	22 828	24 713	27 023	28 372	29 419	28 425	27 521	29 368	30 708
Uitgaven exclusief rentelasten	163 995	175 528	181 579	192 795	202 510	206 091	207 928	208 438	212 962	217 971
Sociale uitkeringen	79 047	84 887	87 447	91 583	96 121	99 370	101 301	103 535	106 632	109 673
Vervangingsinkomens	44 956	48 353	49 989	52 350	55 208	57 787	58 705	59 877	61 712	63 393
Pensioenen	30 956	32 737	33 873	35 852	38 035	39 807	40 743	42 019	43 632	45 381
Pensioenen van de private sector	19 807	20 900	21 507	22 724	24 128	25 241	25 956	26 747	27 900	29 195
Pensioenen van de overheid	11 149	11 837	12 367	13 128	13 908	14 566	14 788	15 273	15 732	16 186
Inkomensgarantie voor ouderen	430	390	436	450	456	500	541	545	536	565
Werkloosheidsuitkeringen met bedrijfstoeslag ⁷	1 443	1 502	1 592	1 637	1 626	1 611	1 548	1 477	1 403	1 294
Werkloosheidsuitkeringen	5 774	6 903	6 817	6 605	6 816	7 080	6 627	6 037	5 759	5 445
Loopbaanonderbrekingen en tijdskrediet	700	750	783	814	832	833	831	851	828	713
Ziekte- en invaliditeitsuitkeringen	4 554	4 922	5 335	5 802	6 172	6 622	7 042	7 449	7 904	8 278
Arbeidsongevallen en beroepsziekten	531	518	520	481	487	505	499	490	483	492
Leefloon	570	631	634	709	783	830	874	1 010	1 166	1 224
Overige sociale uitkeringen ⁸	34 090	36 535	37 458	39 232	40 913	41 582	42 596	43 657	44 920	46 280
waarvan:										
Gezondheidszorg	21 843	23 333	24 020	25 295	26 336	27 033	27 791	28 544	29 134	30 175
Kinderbijslag	5 226	5 458	5 549	5 805	5 995	6 192	6 282	6 309	6 373	6 469
Overige primaire uitgaven	84 948	90 641	94 132	101 213	106 389	106 721	106 627	104 904	106 330	108 297
Bezoldigingen van het overheidspersoneel	41 897	43 748	44 909	46 771	48 655	50 194	50 871	51 170	52 608	54 099
Lopende aankopen van goederen en diensten	14 017	15 029	15 187	15 888	16 515	17 131	17 015	16 749	16 875	17 421
Subsidies aan ondernemingen	10 291	10 695	12 372	13 375	13 308	13 591	13 743	13 824	13 748	14 804
Lopende overdrachten aan het buitenland	3 837	4 342	4 456	4 501	4 711	5 128	4 782	5 039	5 475	4 363
Overige lopende overdrachten	2 688	3 361	3 235	3 496	3 577	3 355	3 546	3 321	3 667	3 735
Bruto-investeringen in vaste activa	7 417	8 131	8 394	9 275	9 644	9 250	9 570	9 627	9 390	9 842
Overige kapitaaluitgaven	4 802	5 335	5 581	7 908	9 979	8 073	7 101	5 173	4 567	4 033
Saldo exclusief rentelasten	10 138	-5 426	-1 424	-2 003	-2 408	662	819	2 276	1 607	6 672
Rentelasten	14 032	13 338	13 171	13 638	13 969	12 972	13 053	12 420	12 139	11 141
Financieringssaldo	-3 895	-18 764	-14 594	-15 641	-16 378	-12 310	-12 234	-10 144	-10 532	-4 468

Bronnen: INR, NBB.

- Conform het ESR 2010 wordt de opbrengst van de door de overheid aan de EU overgedragen douanerechten niet opgenomen in de totale overheidsontvangsten, evenmin als de door de EU rechtstreeks geïnde ontvangsten.
- In hoofdzaak de bedrijfsvoorheffing, de voorafbetalingen, de inkohieringen en de opbrengst van de opcentiemen op de personenbelasting.
- Geheel van de sociale bijdragen, inclusief de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid en de bijdragen van de niet-werkende bevolking.
- In hoofdzaak de voorafbetalingen, de inkohieringen en de roerende voorheffing van de ondernemingen.
- In hoofdzaak de roerende voorheffing van de particulieren, de onroerende voorheffing (inclusief de opbrengst van de opcentiemen) en de successie- en registratierechten.
- Inkomens uit vermogen, toegerekende sociale bijdragen, lopende overdrachten en kapitaaloverdrachten van andere sectoren en verkopen van geproduceerde goederen en diensten, inbegrepen de activering van de investeringsuitgaven voor eigen rekening.
- Nieuwe benaming voor de brugpensioenen.
- Naast de twee belangrijkste in de tabel vermelde subcategorieën omvat deze rubriek hoofdzakelijk de uitkeringen aan gehandicapten, de overdrachten naar de instellingen die hen verzorgen en de pensioenen voor oorlogsslachtoffers.

TABEL 21 FINANCIERINGSSALDO PER DEELSECTOR VAN DE OVERHEID
(in € miljoen)

	Entiteit I			Entiteit II			Gezamenlijke overheid
	Federale overheid ¹	Sociale zekerheid	Totaal	Gemeenschappen en gewesten ¹	Lokale overheid	Totaal	
2008	-5 575	1 310	-4 266	-384	755	371	-3 895
2009	-13 310	-2 580	-15 890	-2 759	-115	-2 874	-18 764
2010	-10 934	-639	-11 574	-2 694	-327	-3 021	-14 594
2011	-13 918	191	-13 726	-1 208	-707	-1 914	-15 641
2012	-13 712	-383	-14 095	-337	-1 946	-2 283	-16 378
2013	-10 169	-223	-10 392	-928	-990	-1 918	-12 310
2014	-10 128	-27	-10 155	-1 431	-648	-2 079	-12 234
2015	-10 007	700	-9 307	-1 137	300	-837	-10 144
2016	-10 785	-430	-11 216	-187	871	684	-10 532
2017 r	-4 955	710	-4 244	-549	324	-224	-4 468

Bronnen: INR, NBB.

¹ Deze cijfers omvatten, vanaf 2015, de voorschotten op de gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting, alhoewel die voorschotten volgens de methodologie van het ESR 2010 als louter financiële transacties worden beschouwd en de gewestelijke opcentiemen pas op het ogenblik van de inkoop in rekening worden gebracht. De hier gehanteerde benadering wijkt af van de praktijk van het INR en stemt overeen met die welke wordt gevolgd voor het formuleren van de begrotingsdoelstellingen in de aanbevelingen van de afdeling 'Financieringsbehoeften van de overheid' van de Hoge Raad van Financiën of in de stabiliteitsprogramma's.

TABEL 22 GECONSOLIDEERDE BRUTOSCHULD VAN DE OVERHEID¹
(uitstaand bedrag aan het einde van de periode, in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Officiële schuld van de Schatkist	310 215	321 389	341 193	363 462	364 815	371 401	380 599	389 578	404 913	385 668
In euro	305 700	320 826	341 075	363 462	364 815	370 812	380 599	389 578	404 913	385 668
Voor ten hoogste een jaar	54 162	47 232	49 797	52 758	39 324	32 080	35 116	35 643	37 495	37 432
Voor meer dan een jaar	251 539	273 593	291 278	310 704	325 491	338 732	345 484	353 934	367 418	348 236
In vreemde valuta's	4 515	563	118	0	0	590	0	0	0	0
2. Waarderingsverschil ²	1 012	283	252	411	86	28	5 031	4 323	3 684	129
3. Andere aanpassingen ³	0	0	6	78	15	12	9	7	5	3
4. Andere verplichtingen van de federale overheid ⁴	9 548	5 275	5 468	6 653	11 806	14 303	14 563	14 639	13 514	n.
5. Consolidatie tussen de entiteiten van de federale overheid ⁵	29 749	27 269	35 466	38 011	33 169	33 705	39 621	40 671	42 095	n.
waarvan: Activa van het Zilverfonds ⁶	16 183	16 901	17 628	18 388	19 174	19 963	25 776	25 896	26 076	0
6. Geconsolideerde brutoschuld van de federale overheid (1 + 2 + 3 + 4 - 5).	291 026	299 678	311 453	332 594	343 554	352 040	360 580	367 875	380 021	n.
7. Geconsolideerde brutoschuld van de gemeenschappen en gewesten	28 188	37 756	41 464	44 359	46 508	46 611	50 168	51 503	58 915	n.
8. Geconsolideerde brutoschuld van de lokale overheid.	17 679	17 295	19 003	20 768	22 191	23 155	24 341	24 122	24 084	n.
9. Geconsolideerde brutoschuld van de sociale zekerheid	2 981	4 179	5 178	6 010	6 610	7 600	7 822	8 177	2 240	n.
10. Consolidatie tussen de deelsectoren van de overheid ⁷	12 245	11 737	13 014	14 792	14 570	15 679	15 407	16 780	18 038	n.
11. Geconsolideerde brutoschuld van de overheid ¹ (6 + 7 + 8 + 9 - 10).	327 628	347 172	364 083	388 939	404 292	413 727	427 504	434 898	447 222	453 505 r

Bronnen: INR, FOD Financiën, NBB.

- 1 Schuld zoals die is gedefinieerd in de Europese Verordening (EG) Nr. 479/2009 van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten.
- 2 Aanpassing van de waardering van de schatkistcertificaten en van de staatsbons om van de discontowaarde tot de nominale waarde te komen en, vanaf 2014, verandering van de waardering van activa van het Zilverfonds voor het opstellen van de "Maastrichtschuld".
- 3 Sommige activa zijn geregistreerd in de officiële schuld van de Schatkist. De aanpassingen zijn dus noodzakelijk om de overgang van het concept nettoschuld naar het concept brutoschuld mogelijk te maken.
- 4 In hoofdzaak de gedebudgetteerde schuld van de Schatkist, de schulden van de Deposito- en Consignatiekas en van het FSI (van 2005 tot 2008), de muntstukken in omloop, alsook de toegerekende schuld als gevolg van de Belgische participatie in het wederzijds bijstandsmechanisme van de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit (EFFS) (vanaf 2011).
- 5 Schuld van de federale overheid waarvan de tegenpost een actief is van een entiteit van de federale overheid. Vanaf 2014, verandering van de waardering van activa van het Zilverfonds voor het opstellen van de "Maastrichtschuld".
- 6 Met inbegrip van de gekapitaliseerde interesten op de 'Schatkistbons-Zilverfonds'.
- 7 Schuld van een deelsector van de overheid waarvan de tegenpost een actief is van een andere deelsector van de overheid.

TABEL 23 DETERMINANTEN VAN DE VERANDERING VAN DE GECONSOLIDEERDE BRUTOSCHULD VAN DE OVERHEID¹

(in % bbp, tenzij anders vermeld)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r
Schuldpeil (einde periode).....	92,5	99,5	99,7	102,6	104,3	105,5	106,8	106,0	105,7	102,8
<i>P.m. Schuldpeil einde periode (in € miljoen).....</i>	<i>327 623</i>	<i>347 168</i>	<i>364 081</i>	<i>388 937</i>	<i>404 292</i>	<i>413 727</i>	<i>427 504</i>	<i>434 898</i>	<i>447 216</i>	<i>450 957</i>
Verandering van de schuld.....	5,5	7,0	0,2	2,9	1,7	1,1	1,3	-0,8	-0,2	-2,9
Endogene verandering ²	-1,2	6,8	-0,5	0,4	2,0	1,9	1,0	-0,2	-0,7	-2,7
Primair saldo vereist voor een stabilisering van de schuld.....	1,7	5,2	-0,8	-0,1	1,4	2,0	1,2	0,4	-0,3	-1,2
Impliciete rente op de schuld.....	4,7	4,1	3,8	3,7	3,6	3,2	3,2	2,9	2,8	2,5
Nominale bbp-groei ³	2,7	-1,5	4,7	3,8	2,2	1,2	2,0	2,5	3,1	3,7
Feitelijk primair saldo.....	2,9	-1,6	-0,4	-0,5	-0,6	0,2	0,2	0,6	0,4	1,5
Verandering als gevolg van andere factoren ⁴	6,7	0,2	0,6	2,4	-0,3	-0,7	0,4	-0,7	0,4	-0,2
Nettoaankoop van financiële activa										
Chartaal geld en deposito's.....	2,1	-0,9	0,5	0,3	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,3	0,0
Aandelen en overige deelnemingen.....	4,0	1,1	0,1	0,9	-0,7	-1,1	0,2	-0,8	0,1	-0,4
Effecten met uitzondering van aandelen ⁵	0,3	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
Leningen.....	0,4	0,6	0,4	0,8	1,5	0,7	0,4	0,1	0,2	0,2
Waarderingseffecten										
Invloed van wisselkoersverschillen.....	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0
Invloed van emissie- en terugkooppremies.....	0,1	-0,2	-0,3	0,1	-0,8	-0,4	-0,8	-1,0	-0,7	-0,3
Verschil tussen interesten op basis van vastgestelde rechten en interesten op kasbasis.....	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
Volume-effecten										
Wijzigingen in sectorclassificatie en overige volumemutaties.....	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige effecten										
Nettoverandering van de overige te betalen en te ontvangen rekeningen.....	0,4	-0,3	0,2	0,1	0,0	0,2	0,5	0,2	0,5	-0,1
Financiële derivaten.....	0,0	-0,1	-0,7	-0,1	0,0	-0,2	0,0	0,3	0,4	0,0
Nettoverandering van de andere financiële verplichtingen.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statistische afwijkingen.....	-0,5	-0,3	0,4	0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,1	-0,8	n.

Bronnen: INR, NBB.

- Schuld zoals die is gedefinieerd in de Verordening (EG) Nr. 479/2009 van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten.
- De endogene verandering van de overheidsschuld wordt bepaald door het verschil tussen het feitelijk primair saldo en het primair saldo dat vereist is voor een stabilisering van de overheidsschuld in % bbp - dat wil zeggen het saldo dat overeenstemt met het verschil tussen de impliciete rente op de schuld en de nominale bbp-groei, vermenvuldigd met de verhouding tussen de schuld aan het einde van het voorgaande jaar en het bbp van de beschouwde periode.
- Veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar.
- Een positieve (negatieve) waarde impliceert een verhoging (verlaging) van de schuld.
- Behalve financiële derivaten.

TABEL 24 LOPENDE REKENING EN KAPITAALREKENING VOLGENS DE BETALINGSBALANS
(in € miljoen)

	2015			2016			Eerste negen maanden		
	Credit	Debet	Saldo	Credit	Debet	Saldo	2017 ¹		
							Credit	Debet	Saldo
1. Lopend verkeer	385 161	385 745	-584	408 435	408 027	408	320 769	322 459	-1 690
Goederen en diensten	330 035	323 249	6 786	350 559	344 935	5 624	275 814	274 274	1 540
Goederen	228 464	227 079	1 385	248 166	247 035	1 131	199 831	199 457	374
Goederen algemeen	223 046	225 995	-2 949	240 835	245 873	-5 038	195 460	198 753	-3 293
Niet-monetair goud	1 762	1 083	679	2 508	1 161	1 347	1 526	702	824
Driehoekshandel	3 653	0	3 653	4 824	0	4 824	2 844	0	2 844
Diensten	101 571	96 170	5 401	102 393	97 900	4 493	75 983	74 817	1 166
Loonwerk	3 821	1 300	2 521	3 484	1 147	2 337	2 318	1 105	1 213
Herstelling van goederen	725	837	-112	522	586	-64	409	474	-65
Vervoer	21 821	19 098	2 723	21 593	19 638	1 955	16 773	15 531	1 242
Reisverkeer	10 791	17 063	-6 272	10 491	17 613	-7 122	8 072	14 317	-6 245
Communicatie, informatica en berichtgeving	9 835	7 462	2 373	9 982	7 653	2 329	7 906	5 858	2 048
Constructie	3 147	2 523	624	3 155	2 945	210	1 957	1 834	123
Verzekeringen	1 437	1 341	96	1 436	1 314	122	1 150	1 008	142
Financiële diensten	6 483	5 265	1 218	6 034	5 150	884	4 944	4 098	846
Royalty's en licenties	2 887	3 008	-121	3 192	2 727	465	2 128	2 065	63
Overige zakelijke diensten	37 079	35 937	1 142	38 865	36 938	1 927	27 464	27 013	451
Persoonlijke, culturele en ontspanningsdiensten	1 118	982	136	1 163	1 016	147	826	748	78
Niet elders vermelde overheidsdiensten	1 585	117	1 468	1 835	98	1 737	1 541	78	1 463
Niet-toegewezen diensten	842	1 236	-394	649	1 078	-429	492	690	-198
Primaire inkomens	46 616	47 547	-931	49 437	46 744	2 693	39 689	36 713	2 976
Arbeidsinkomens	8 828	2 883	5 945	9 083	3 001	6 082	6 708	2 101	4 607
Inkomens uit beleggingen en investeringen	36 858	43 059	-6 201	39 603	41 887	-2 284	32 223	32 338	-115
Overige inkomens	931	1 605	-674	749	1 856	-1 107	760	2 275	-1 515
Secundaire inkomens	8 513	14 952	-6 439	8 442	16 349	-7 907	5 265	11 469	-6 204
Secundaire inkomens van de overheid	2 251	6 122	-3 871	2 303	6 601	-4 298	1 222	4 430	-3 208
Secundaire inkomens van de andere sectoren	6 265	8 828	-2 563	6 140	9 748	-3 608	4 044	7 040	-2 996
2. Kapitaalverkeer	825	714	111	1 315	846	469	949	581	368
Kapitaaloverdrachten	278	253	25	161	513	-352	101	225	-124
Aan- en verkoop van niet-geproduceerde niet-financiële activa	547	461	86	1 154	333	821	849	356	493
3. Nettolening aan het buitenland (1 + 2)	385 986	386 459	-473	409 750	408 873	877	321 718	323 040	-1 322

Bron: NBB.

¹ Als gevolg van onderling verschillende herzieningsdatum bestaat er tijdelijk een verschil tussen, enerzijds, de cijfers van de bijlage en de statistische gegevens van de betalingsbalans en, anderzijds, de gegevens in het analytische gedeelte. Deze laatste werden bij de afsluiting van het Verslag geüpdatet.

TABEL 25 VORMING VAN FINANCIËLE ACTIVA DOOR EN NIEUWE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN VAN DE PARTICULIEREN¹
(in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden		p.m. Uitstaand bedrag eind september 2017
										2016	2017	
Vorming van financiële activa	17 081	35 217	30 445	31 451	22 460	15 945	18 823	19 594	16 345	10 392	2 346	1 343 961
Chartaal geld en zichtdeposito's	2 033	4 506	3 048	1 701	5 882	7 062	9 813	8 443	11 642	8 741	4 401	106 243
Spaardeposito's	1 793	32 854	20 894	4 318	16 625	13 535	8 118	3 779	6 408	2 227	2 806	248 953
Termijndeposito's	2 018	-22 964	-9 018	6 961	-3 224	-1 437	-2 745	-2 906	-135	487	-1 877	39 003
Schuldbewijzen	12 065	7 527	-4 582	10 959	-9 166	-8 606	-11 274	-9 817	-13 363	-8 913	-6 283	49 412
Participaties in beleggingsfondsen	-14 394	-9 389	-4 890	-647	-1 075	2 779	10 460	16 828	7 037	2 807	7 865	207 303
Monetaire	1 981	-2 482	-36	2 612	-2 107	339	-182	421	170	127	-110	2 091
Niet-monetaire	-16 375	-6 907	-4 854	-3 260	1 032	2 439	10 642	16 407	6 868	2 680	7 975	205 212
Aandelen en overige deelnemingen	9 932	6 960	4 316	1 403	1 936	1 133	-3 763	252	-2 007	-2 565	-767	374 133
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	4 901	14 656	20 002	6 813	11 565	2 131	7 721	3 858	7 765	10 850	-1 672	307 356
Technische voorzieningen schadeverzekering	172	1 204	671	-247	986	444	437	657	1 689	1 121	321	11 384
Levensverzekerings- en lijfrenterechten	5 399	9 150	14 797	4 368	6 764	-4 890	1 120	-1 114	499	4 388	-2 625	197 210
Pensioenrechten	-669	4 303	4 534	2 692	3 814	6 578	6 164	4 315	5 577	5 341	632	98 762
Overige activa ²	-1 268	1 067	674	-56	-83	-653	493	-842	-1 004	-3 242	-2 127	11 558
Nieuwe financiële verplichtingen	14 146	4 612	11 103	14 122	6 274	6 841	10 838	8 855	10 237	9 651	9 403	275 711
Hypothecaire leningen	12 311	7 202	11 295	12 673	6 853	6 943	9 634	9 122	9 549	7 180	8 225	222 374
Consumptiekredieten	1 019	391	-94	1 335	253	-223	669	202	665	645	807	19 726
Overige kredieten	904	-3 112	-68	-168	-115	574	718	-452	-711	-567	-333	18 117
Overige verplichtingen ²	-87	131	-30	282	-718	-453	-184	-18	735	2 394	703	15 495
Financieel saldo ³	2 935	30 605	19 341	17 328	16 186	9 104	7 985	10 738	6 108	741	-7 056	1 068 250

Bron: NBB.

1 Huishoudens en instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens.

2 Omvat de andere financiële instrumenten in de betekenis van het ESR 2010, bijvoorbeeld de handelskredieten en de transitorische posten.

3 De saldi van de financiële rekeningen van de binnenlandse sectoren stemmen niet overeen met het financieringsvermogen of de financieringsbehoeften zoals opgetekend in de reële rekeningen, dit vanwege de verschillen tussen het tijdstip waarop de transacties in de beide rekeningen worden geregistreerd, statistische aanpassingen en vergissingen en weglatingen.

TABEL 26 VORMING VAN FINANCIËLE ACTIVA DOOR EN NIEUWE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN VAN DE NIET-FINANCIËLE ONDERNEMINGEN
(in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden		<i>p.m.</i> Uitstaand bedrag eind september 2017
										2016	2017	
Vorming van financiële activa	123 885	51 368	47 158	90 937	50 926	-12 029	22 822	22 229	86 400	42 550	-6 274	1 441 107
Chartaal geld en zichtdeposito's	-3 711	4 773	3 755	12 737	-15 621	1 523	216	5 643	5 757	4 658	3 836	59 079
Overige deposito's	-3 966	7 901	447	-11 335	6 254	4 576	-8 583	1 031	4 741	2 526	-2 289	56 587
Handelskredieten	-2 383	-3 613	7 575	9 803	6 848	-2 023	-2 715	-2 713	10 541	4 552	-4 885	164 018
Kredieten met uitzondering van de handelskredieten	81 816	20 581	-12 869	15 044	77 957	-40 929	9 279	-23 647	33 503	12 881	12 319	415 711
Schuldbewijzen	4 069	2 424	4 166	2 127	-1 427	-9 559	-12 864	-1 355	1 272	35 011	-4 525	10 591
Aandelen en overige deelnemingen	33 443	28 141	36 710	25 152	-12 582	17 336	26 451	46 896	39 141	6 414	-15 799	701 549
waarvan:												
Beursgenoteerde aandelen	5 537	8 335	3 632	3 997	113	-1 826	4 184	4 881	4 523	-1 262	144	57 263
Niet-beursgenoteerde aandelen	19 586	15 179	27 382	45 131	-958	19 910	21 363	39 873	45 014	11 059	-17 729	522 083
Overige activa ¹	14 618	-8 838	7 374	37 409	-10 502	17 046	11 038	-3 626	-8 555	-23 492	5 069	33 573
Nieuwe financiële verplichtingen	111 736	56 008	47 878	90 888	40 412	-14 399	22 543	31 622	93 660	39 025	-25 454	1 888 272
Handelskredieten	1 623	-2 991	10 022	5 374	2 720	1 933	272	-5 832	11 169	4 834	-7 854	148 772
Door de kredietinstellingen toegekende kredieten	26 872	-14 244	-2 300	3 868	1 260	4 592	-9 021	7 117	9 618	1 479	-4 110	161 500
Voor ten hoogste een jaar	5 440	-6 767	-2 386	2 357	-2 120	2 386	-6 772	3 409	2 118	-303	-4 217	53 294
Voor meer dan een jaar	21 432	-7 477	87	1 512	3 380	2 206	-2 250	3 708	7 501	1 782	107	108 206
Overige kredieten ¹	29 108	40 737	-23 279	51 399	37 654	-13 390	6 431	8 347	32 791	25 738	-5 192	456 344
Schuldbewijzen	399	18 215	-5 319	4 420	7 941	2 312	5 011	6 970	10 633	12 196	-425	64 806
Voor ten hoogste een jaar	305	5 444	-5 165	713	1 079	-1 530	-610	95	-965	-1 960	-840	3 755
Voor meer dan een jaar	95	12 772	-154	3 706	6 863	3 843	5 621	6 875	11 598	14 156	414	61 052
Aandelen en overige deelnemingen	53 060	11 012	66 329	21 683	-10 039	-21 197	23 269	-714	21 196	-10 495	-13 397	1 026 606
waarvan:												
Beursgenoteerde aandelen	6 175	503	49	-4 709	-448	3 159	2 761	3 197	27 434	-9 737	2 157	310 648
Niet-beursgenoteerde aandelen	45 107	5 205	34 703	19 177	10 801	-6 812	11 356	-4 591	-19 160	-10 416	-14 401	438 913
Overige verplichtingen ¹	674	3 278	2 425	4 144	875	11 351	-3 419	15 735	8 253	5 273	5 524	30 243
Financieel saldo ²	12 149	-4 639	-720	49	10 514	2 370	279	-9 393	-7 260	3 526	19 179	-447 165

Bron: NBB.

1 Deze rubriek omvat de andere financiële instrumenten zoals gedefinieerd in het ESR 2010, bijvoorbeeld de participaties in beleggingsfondsen, de technische voorzieningen van de verzekeringsondernemingen, de financiële derivaten en de transitorische posten. Zij omvat eveneens de vergissingen en weglatingen van de financiële rekening van België ten opzichte van de rest van de wereld die met het oog op coherentie tussen de rekeningen, worden beschouwd als niet-geregistreerd kapitaalverkeer.

2 De saldi van de financiële rekeningen van de binnenlandse sectoren stemmen niet overeen met het financieringsvermogen of de financieringsbehoeften zoals opgetekend in de reële rekeningen, dit vanwege de verschillen tussen het tijdstip waarop de transacties in de beide rekeningen worden geregistreerd, statistische aanpassingen en vergissingen en weglatingen.

TABEL 27 VORMING VAN FINANCIËLE ACTIVA DOOR EN NIEUWE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN VAN DE MONETAIRE FINANCIËLE INSTELLINGEN¹
(gegevens op territoriale basis, in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden		p.m. Uitstaand bedrag eind september 2017
										2016	2017	
Vorming van financiële activa												
Interbancaire deposito's en leningen	-52 044	-98 100	-41 725	42 257	-62 800	-50 831	-22 987	-11 790	24 600	39 743	22 532	321 310
Belgische MFI's	28 845	-33 964	-35 920	53 288	-19 910	-29 834	-22 122	5 681	31 432	29 761	40 360	118 801
Buitenlandse MFI's	-80 888	-64 136	-5 805	-11 031	-42 890	-20 996	-865	-17 472	-6 832	9 982	-17 828	202 510
Leningen ²	-7 416	-27 450	1 367	4 126	1 182	18 510	20 079	21 559	22 643	12 265	6 523	370 769
waarvan:												
Particulieren	-23 684	-10 621	5 199	-932	4 890	9 036	18 685	14 536	12 009	6 741	4 086	167 408
Niet-financiële ondernemingen	7 722	-4 953	-2 378	3 037	-175	2 240	-1 502	2 733	4 948	2 169	3 034	109 644
Schuldbewijzen	42 162	8 658	-2 505	26 670	-23 433	-15 223	-15 440	1 772	21 023	14 622	28 711	309 359
waarvan:												
Overheid	1 332	8 288	5 707	5 822	6 835	-7 089	-5 964	12 723	13 677	9 337	9 518	101 644
Buitenland	5 007	-24 556	-12 317	9 207	-33 605	-2 034	-2 945	-5 289	4 298	1 459	11 276	130 385
Overige activa	-23 919	-2 934	-15 397	-14 468	8 935	13 215	15 851	8 361	8 657	9 717	12 275	158 644
Totaal	-41 217	-119 827	-58 260	58 585	-76 115	-34 328	-2 497	19 902	76 923	76 348	70 041	1 160 083
Particulieren	-23 724	-10 647	5 192	-938	4 868	9 023	18 765	14 267	11 795	6 876	4 205	167 700
Niet-financiële ondernemingen	11 080	-6 213	-3 549	1 190	20	4 149	-166	6 509	11 401	6 151	9 443	118 078
Overheid	2 953	4 604	8 632	12 941	5 662	-5 118	-3 521	10 763	15 485	11 611	9 126	143 843
Financiële instellingen	67 075	-16 893	-37 425	60 756	-21 331	-33 943	-26 616	4 585	36 029	34 003	45 332	263 934
Buitenland	-98 600	-90 677	-31 109	-15 364	-65 334	-8 438	9 041	-16 221	2 212	17 707	1 935	458 561
Nieuwe financiële verplichtingen												
Interbancaire deposito's en leningen	-97 289	-132 227	-60 848	57 763	-64 008	-72 330	-32 361	-3 804	63 842	65 843	58 649	323 653
Belgische MFI's	28 845	-33 964	-35 920	53 288	-19 910	-29 834	-22 122	5 681	31 432	29 761	40 360	118 801
Buitenlandse MFI's	-126 134	-98 263	-24 929	4 475	-44 098	-42 496	-10 239	-9 485	32 410	36 082	18 289	204 852
Chartaal geld en deposito's ²	96 070	17 760	14 957	14 987	55 544	28 222	21 796	20 260	15 761	8 117	-6 300	453 834
waarvan:												
Particulieren	9 631	17 131	18 685	12 375	21 093	18 503	14 822	9 110	17 551	11 088	5 977	382 655
Niet-financiële ondernemingen	-4 919	-1 893	10 086	-866	-1 113	4 374	343	6 800	2 891	5 497	6 250	100 294
Schuldbewijzen	6 831	23 205	-19 210	-10 096	4 305	-1 089	1 944	4 058	16 518	1 420	2 144	90 682
Overige verplichtingen	-45 226	-30 297	536	-9 354	-72 581	10 492	5 758	-555	-23 196	-1 702	16 658	293 723
Totaal	-39 613	-121 559	-64 565	53 300	-76 740	-34 705	-2 864	19 959	72 925	73 678	71 152	1 161 892
Particulieren	12 055	23 744	14 527	13 567	14 415	15 781	8 977	6 399	11 249	7 267	3 594	396 984
Niet-financiële ondernemingen	-861	-7 353	10 260	-697	-900	4 317	1 509	6 567	3 087	5 640	6 324	102 008
Overheid	16 748	-10 548	-652	2 569	517	-4 441	-93	1 237	3 174	3 203	3 321	39 922
Financiële instellingen	33 778	-36 025	-45 403	50 694	-22 197	-29 183	-14 229	12 907	27 251	28 649	42 676	211 953
Buitenland	-101 332	-91 377	-43 296	-12 834	-68 576	-21 179	973	-7 151	28 165	28 918	15 237	411 024
Financieel saldo³	-1 604	1 732	6 306	5 285	625	377	367	-58	3 997	2 670	-1 110	-1 809

Bron: NBB.

1 Kredietinstellingen, monetaire ICB's en monetaire autoriteiten.

2 Voortvloeiend uit andere dan interbancaire operaties.

3 De saldi van de financiële rekeningen van de binnenlandse sectoren stemmen niet overeen met het financieringsvermogen of de financieringsbehoeften zoals opgetekend in de reële rekeningen, dit vanwege de verschillen tussen het tijdstip waarop de transacties in de beide rekeningen worden geregistreerd, statistische aanpassingen en vergissingen en weglatingen.

TABEL 28 VORMING VAN FINANCIËLE ACTIVA DOOR EN NIEUWE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN VAN DE NIET-MONETAIRE FINANCIËLE INSTELLINGEN

(in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden		p.m. Uitstaand bedrag eind september 2017
										2016	2017	
Niet-monetaire beleggingsfondsen												
Vorming van financiële activa	-14 354	298	-4 399	-11 677	-1 662	11 923	13 272	7 227	8 353	4 801	7 131	161 426
Deposito's	-2 990	-3 331	-4 123	-2 134	-1 853	-1 203	180	613	-1 206	401	-517	5 331
Schuldbewijzen	-1 192	6	-323	-3 221	-3 628	911	148	1 306	-1 193	-853	2 020	29 582
Aandelen en overige deelnemingen	-1 170	4 048	-1 793	-5 186	3 882	2 373	4 885	-5 570	8 997	3 884	2 125	57 374
Participaties in beleggingsfondsen	-5 350	1 296	2 405	-333	1 076	9 980	7 679	11 673	2 130	1 224	3 258	64 518
Andere activa ¹	-3 652	-1 720	-565	-804	-1 139	-138	380	-794	-375	145	245	4 622
Nieuwe financiële verplichtingen	-13 982	267	-4 337	-12 001	-1 688	11 693	13 261	7 149	8 474	4 872	7 202	162 789
Deelbewijzen uitgegeven door:	-11 868	-437	-3 798	-11 684	-1 552	10 941	12 832	6 949	7 895	3 913	6 784	159 007
Obligatie-ICB's	-223	1 447	-998	-1 011	761	1 448	1 381	3 514	-2 605	-1 452	24	17 002
Aandelen-ICB's	-2 701	3 873	-1 033	-4 152	4 129	1 814	3 453	-5 850	8 223	3 959	2 289	43 652
Pensioenspaarfondsen	684	856	476	298	128	236	362	278	489	301	232	19 417
Andere ICB's	-9 628	-6 612	-2 243	-6 820	-6 570	7 443	7 635	9 008	1 788	1 105	4 239	78 936
Andere verplichtingen ¹	-2 114	704	-539	-317	-136	753	429	200	579	958	418	3 781
Financieel saldo	-372	31	-62	324	26	230	11	78	-121	-70	-71	-1 363
Verzekeringsondernemingen en pensioenfondsen												
Vorming van financiële activa	7 708	14 297	14 507	9 983	7 741	5 228	9 644	7 620	8 862	16 470	-3 108	337 344
Chartaal geld en deposito's	2 060	-3 173	-1 069	2 680	-1 622	-907	1 230	124	-750	1 332	-1 284	10 041
Schuldbewijzen	5 230	17 399	16 447	7 280	4 753	-2 313	1 543	3 754	-1 414	-351	-2 983	202 142
Leningen	1 243	768	366	482	4 350	4 063	2 732	1 932	2 721	3 114	-129	30 359
Aandelen en overige deelnemingen	3 218	-1 725	-709	622	623	3 540	364	-3 009	1 128	1 794	-1 009	19 124
Participaties in beleggingsfondsen	-5 672	814	-1 032	-2 999	136	1 992	3 457	1 900	5 630	5 937	1 319	60 333
Andere activa ¹	1 629	214	503	1 918	-499	-1 147	318	2 918	1 548	4 645	978	15 345
Nieuwe financiële verplichtingen	8 405	13 332	13 649	10 475	9 474	7 463	9 915	6 639	6 452	13 958	-1 871	346 826
Voorzieningen levensverzekeringen en pensioenfondsen	61	5 332	6 392	3 160	4 237	7 228	9 085	5 508	6 283	6 740	1 060	119 817
Andere technische voorzieningen verzekeringen	5 154	6 955	7 618	4 030	5 494	-1 847	426	-2 293	1 215	5 263	-2 364	170 646
Andere verplichtingen ¹	3 190	1 045	-361	3 285	-257	2 081	404	3 424	-1 046	1 955	-567	56 362
Financieel saldo	-697	965	858	-492	-1 734	-2 235	-272	981	2 410	2 512	-1 236	-9 481
Overige financiële instellingen²												
Vorming van financiële activa	112 863	61 637	-7 733	81 596	-60 422	23 988	-28 224	-28 135	-90 556	-32 881	-40 851	702 571
Chartaal geld en deposito's	4 331	2 743	-8 004	2 887	1 548	5 647	5 095	-297	10 605	5 789	-1 756	52 746
Schuldbewijzen	3 123	12 414	-9 346	-1 938	895	-7 425	2 568	1 420	933	486	-1 442	29 149
Leningen	92 363	42 933	869	33 433	-42 075	17 942	-22 893	-38 658	-90 849	-33 649	-36 736	342 763
Aandelen en overige deelnemingen	12 666	5 149	7 628	46 466	-18 969	842	-2 790	1 929	-14 907	-7 761	109	270 681
Andere activa ¹	380	-1 602	1 120	747	-1 821	6 982	-10 205	7 471	3 662	2 254	-1 027	7 233
Nieuwe financiële verplichtingen	119 704	69 894	-11 115	87 623	-59 492	17 161	-30 023	-34 520	-93 726	-36 212	-41 846	707 721
Schuldbewijzen	37 419	24 190	13 356	12 268	-1 904	-3 141	-9 122	-5 515	-4 153	-2 375	9 862	95 556
Leningen	13 225	11 768	-11 579	18 632	6 125	36 706	220	-11 692	-26 061	-21 984	-30 258	184 674
Aandelen en overige deelnemingen	65 652	37 953	-13 412	57 776	-62 159	-16 214	-21 936	-17 515	-62 760	-11 485	-20 829	420 824
Andere verplichtingen ¹	3 408	-4 018	519	-1 053	-1 553	-189	814	202	-753	-368	-622	6 667
Financieel saldo	-6 841	-8 257	3 382	-6 028	-930	6 827	1 799	6 385	3 170	3 331	995	-5 150

Bronnen: BEAMA, Belgische Vereniging van Pensioeninstellingen, FSMA, NBB.

1 Omvat de andere financiële instrumenten zoals gedefinieerd in het ESR 2010, bijvoorbeeld de financiële derivaten en transitorische posten.

2 Overige financiële intermediairs, financiële hulpbedrijven en financiële instellingen en kredietverstrekkers binnen concernverband.

TABEL 29 OVERZICHT VAN DE AAN HET TOEZICHT VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË ONDERWORPEN INSTELLINGEN¹
(eindeperiodegegevens)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Financiële holdings										
<i>Totaal</i>	7	6	6	7	7	7	6	7	6	5
Kredietinstellingen										
Kredietinstellingen naar Belgisch recht	51	48	48	47	42	39	37	37	34	34
In België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen die ressorteren onder een staat die geen lid is van de EER	9	9	9	9	9	10	10	10	8	8
In België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen die onder een andere lidstaat van de EER ressorteren	47	47	50	52	53	55	56	52	50	46
<i>Totaal kredietinstellingen</i>	107	104	107	108	104	104	103	99	92	88
Ingeschreven betalingsinstellingen naar Belgisch recht	0	0	1	9	9	11	15	17	21	24
Instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht	3	4	6	6	6	10	10	10	8	8
<i>Totaal</i>	3	4	7	15	15	21	25	27	29	32
Vereffeningsinstellingen naar Belgisch recht en met de vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen										
<i>Totaal</i>	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2
Kaartschema's										
<i>Totaal</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Retailbetalingsystemen										
<i>Totaal</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Verstrekkers van diensten inzake financieel berichtenverkeer										
<i>Totaal</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen										
Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht	100	97	97	95	88	84	81	76	73	68
In België gevestigde bijkantoren van verzekeringsondernemingen die onder een andere lidstaat van de EER ressorteren	51	50	48	47	46	46	47	43	45	46
In België gevestigde bijkantoren van verzekeringsondernemingen die ressorteren onder een staat die geen lid is van de EER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Volgens specialisatie</i>										
Verzekeringsondernemingen Leven	30	29	28	26	24	23	23	21	22	20
Verzekeringsondernemingen Niet-leven	99	94	91	89	83	81	79	72	70	67
Gemengde verzekeringsondernemingen	22	23	24	25	25	24	24	24	24	25
Herverzekeringsondernemingen	0	1	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Totaal verzekeringsondernemingen</i>	151	147	145	142	134	130	128	119	118	114
Vrije dienstverlening										
Kredietinstellingen	564	571	587	641	667	673	683	709	640	672
Verzekeringsondernemingen	878	873	893	915	942	933	950	970	999	917
<i>Totaal vrije dienstverlening</i>	1 442	1 444	1 480	1 556	1 609	1 606	1 631	1 679	1 639	1 589
Beursvennootschappen met vergunning in België²										
<i>Totaal</i>	26	23	23	23	21	20	20	20	20	19

Bron : NBB.

¹ De nominatieve lijst van de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen is te raadplegen op haar website www.nbb.be.

² In het kader van de met de FSMA overeengekomen taakverdeling ziet de Bank bovendien toe op elf bijkantoren van beleggingsondernemingen naar buitenlands recht uit landen van de EER.

TABEL 30 STRUCTUUR VAN DE BALANS VAN DE KREDIETINSTELLINGEN NAAR BELGISCH RECHT PER PRODUCT¹
(eindeperiodegegevens, op geconsolideerde basis, in € miljard)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	September 2017
Activa										
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	213,2	156,1	195,8	174,3	130,4	117,7	91,0	82,2	76,4	69,9
Leningen en voorschotten aan andere instellingen dan kredietinstellingen . . .	555,6	536,5	506,6	509,4	504,7	518,1	538,6	547,2	565,9	588,3
Schuldinstrumenten	298,8	264,7	231,9	212,0	193,3	181,9	194,8	175,1	167,3	156,1
Eigenvermogensinstrumenten	15,9	8,8	5,8	4,7	6,3	4,1	6,1	7,2	4,6	4,1
Derivaten	223,1	135,1	133,2	167,0	120,3	64,9	83,3	62,5	59,0	46,8
Andere activa	115,6	89,3	77,7	79,8	93,7	73,9	82,5	96,1	148,7	178,5
Totaal activa	1 422,1	1 190,5	1 151,1	1 147,3	1 048,7	960,6	996,3	970,3	1 021,9	1 043,7
Passiva										
Schulden bij kredietinstellingen	276,2	167,6	177,2	128,5	115,0	103,0	90,8	82,4	105,2	121,3
Deposito's ²	557,4	541,8	511,4	513,9	508,9	525,4	566,5	591,6	595,0	622,4
<i>p.m. Gereguleerde spaardeposito's²</i>	129,2	163,5	186,4	183,7	198,0	201,5	198,2	223,1	232,9	235,8
Obligaties en andere schuldbewijzen	124,4	150,0	125,3	101,3	111,5	96,6	92,6	88,1	94,9	93,8
Derivaten	232,7	147,8	148,5	184,4	131,9	72,5	96,3	71,6	67,5	51,1
Achtergestelde verplichtingen	37,0	30,2	29,4	26,4	20,3	17,8	13,9	10,4	11,5	12,5
Andere passiva	145,3	99,4	102,1	140,2	100,7	83,9	70,2	60,4	75,7	67,0
Eigen vermogen en minderheidsbelang	49,1	53,7	57,2	52,8	60,4	61,4	66,0	65,8	72,1	75,6
Totaal passiva	1 422,1	1 190,5	1 151,1	1 147,3	1 048,7	960,6	996,3	970,3	1 021,9	1 043,7

Bron : NBB.

1 Gegevens opgesteld volgens de IAS/IFRS-normen.

2 Deposito's gewaardeerd tegen kostprijs.

TABEL 31 BASISCOMPONENTEN VAN DE RESULTATENREKENING VAN DE KREDIETINSTELLINGEN NAAR BELGISCH RECHT¹

(gegevens op geconsolideerde basis, in € miljard)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden	
										2016	2017
Nettorenteresultaat	14,5	14,9	13,8	14,0	13,6	13,3	14,5	14,9	14,8	11,2	10,7
Niet-nettorenteresultaten	4,2	3,3	5,6	4,7	4,5	7,0	6,2	7,2	7,6	5,5	7,2
<i>Inkomsten uit commissies</i>	6,1	5,0	4,3	4,4	4,5	5,0	5,3	5,9	5,6	4,2	4,6
<i>Gerealiseerde winsten en verliezen opactiva</i>	-3,8	-2,7	0,0	-0,8	0,0	0,8	-0,1	1,2	1,5	0,8	0,6
<i>Andere</i>	1,9	1,0	1,3	1,2	0,0	1,3	0,9	0,1	0,5	0,5	2,0
Bankprovenu	18,7	18,2	19,3	18,7	18,1	20,3	20,7	22,0	22,4	16,6	17,9
Bedrijfskosten (-)	16,0	14,0	12,5	12,3	13,0	12,4	12,7	12,9	13,1	9,9	10,5
<i>Personeelsuitgaven</i>	8,6	7,3	6,6	6,6	6,9	6,5	6,5	6,6	6,5	4,9	5,1
Waardeverminderingen en voorzieningen (-)	13,3	7,4	1,8	5,0	2,6	3,0	1,3	1,3	1,7	0,7	0,5
Andere inkomsten en belastinglasten (-inkomsten) op het resultaat	-10,6	1,9	0,5	-1,0	-0,8	-1,6	-2,2	-1,7	-1,8	-1,3	-2,0
Nettowinst of -verlies	-21,2	-1,2	5,6	0,4	1,6	3,3	4,5	6,1	5,7	4,8	4,9
<i>Rendement op gemiddelde activa (in %)</i>	-1,3	-0,1	0,5	0,0	0,1	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7
<i>Rendement van het gemiddeld eigen vermogen (in %)</i>	-36,5	-2,6	10,5	0,7	3,0	5,9	7,7	10,1	9,3	10,2	9,8
<i>Kosten- en inkomstenverhouding (in %)</i>	85,6	76,9	64,5	65,8	72,1	60,8	61,2	58,6	58,4	59,5	58,8
<i>Common equity Tier I ratio (in %)</i>	-	-	-	-	-	-	14,7	15,4	15,8	15,4	15,7

Bron : NBB.

¹ Gegevens opgesteld volgens de IAS/IFRS-normen.

TABEL 32 BELANGRIJKSTE COMPONENTEN VAN DE BALANS VAN DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN

(eindeperiodegegevens in marktwaarde, op vennootschappelijke basis, in € miljard)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	September 2017 ³
Activa										
Beleggingen	202,7	214,9	229,5	233,8	242,1	249,6	258,3	259,7	261,4	300,3
<i>Totaal van de activiteiten met uitzondering van tak 23</i>	<i>184,6</i>	<i>195,8</i>	<i>209,9</i>	<i>215,2</i>	<i>218,4</i>	<i>223,5</i>	<i>229,6</i>	<i>229,2</i>	<i>229,5</i>	<i>265,5</i>
Aandelen ¹	13,4	11,4	11,9	9,6	9,3	11,6	12,6	13,3	13,5	25,4
Obligaties ²	136,6	151,5	165,9	172,0	173,3	171,7	173,8	171,1	171,4	196,9
Vastgoed	3,1	3,1	3,0	3,2	3,4	3,2	3,1	3,0	2,9	7,6
Beleggingen in verbonden ondernemingen	15,7	16,9	16,8	15,5	15,7	16,6	18,3	18,6	17,2	5,5
Hypothecaire leningen en andere	15,9	13,0	12,3	14,9	16,8	20,3	21,8	23,2	24,6	30,1
Tak 23	18,1	19,1	19,5	18,6	23,7	26,2	28,7	30,4	31,8	34,7
Aandelen ¹	13,6	14,9	15,2	14,6	13,7	14,7	16,3	18,5	19,9	30,6
Obligaties	4,2	3,9	4,1	3,6	9,1	10,7	11,6	10,9	10,9	0,9
Andere	0,3	0,3	0,2	0,4	0,8	0,7	0,9	1,0	1,0	3,2
Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	7,0	6,6	6,8	7,2	7,4	6,1	6,9	9,4	7,2	6,6
Vorderingen en andere activa	14,1	12,9	12,0	15,6	15,1	15,0	15,6	17,0	16,3	13,5
Totaal activa	223,8	234,4	248,5	256,6	264,5	270,7	280,8	286,0	284,9	320,3
Passiva										
Eigen vermogen	14,2	14,5	14,6	13,7	13,7	13,7	14,9	14,1	13,6	32,5
Technische voorzieningen	188,0	198,5	210,9	218,3	226,6	231,6	240,1	242,5	243,3	257,6
Levensverzekering (met uitzondering van tak 23)	139,4	149,2	160,4	167,7	170,9	172,6	175,4	175,3	173,4	19,9
Tak 23	18,2	19,2	19,6	18,6	23,7	26,2	28,7	30,5	31,8	203,6
Niet-levensverzekering	24,8	24,2	24,9	25,9	25,4	25,8	28,1	28,5	29,3	34,1
Andere voorzieningen	5,5	5,9	6,0	6,0	6,6	7,0	7,9	8,3	8,8	0,0
Deposito's ontvangen van herverzekeraars	4,8	4,7	4,9	5,1	5,2	4,3	3,9	6,4	4,2	4,7
Schulden	14,5	14,3	15,4	16,7	16,3	18,6	19,0	20,5	20,3	18,6
Andere passiva	2,3	2,5	2,7	2,8	2,7	2,5	2,9	2,6	3,5	7,0
Totaal passiva	223,8	234,4	248,5	256,6	264,5	270,7	280,8	286,0	284,9	320,3

Bron : NBB.

1 Inclusief aandelen in instellingen voor collectieve belegging.

2 Waaronder vastgoed voor eigen gebruik.

3 Op kwartaalbasis, tegen marktwaarde, nieuwe Solvency II-rapportage.

TABEL 33 RESULTATENREKENING VAN DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN
(gegevens op vennootschappelijke basis, in € miljard, tenzij anders vermeld)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden ¹	
										2016	2017 ²
Technische rekening levensverzekeringen											
Netto verdiende premies	19,5	18,6	18,9	18,4	20,7	15,9	16,0	15,1	14,6	10,5	10,1
Individueel takken 21, 22 en 26	13,1	12,2	12,5	11,7	11,2	8,1	8,8	7,3	7,7	n.	n.
Groep takken 21 en 22	4,4	4,6	4,6	4,6	5,0	5,4	4,9	5,0	4,9	n.	n.
Tak 23	1,9	1,7	2,0	2,1	4,8	2,7	2,5	3,0	2,2	n.	n.
Betaalde schadebedragen (-)	15,3	13,5	12,7	15,5	18,4	18,3	18,1	19,7	18,9	11,7	13,4
Wijziging in de technische voorzieningen (-)	2,9	11,5	11,8	6,1	9,0	4,2	5,6	2,2	1,4	0,9	0,2
Premies na verzekeringskosten	1,3	-6,5	-5,5	-3,2	-6,6	-6,6	-7,7	-6,7	-5,7	-2,1	-3,6
Netto operationele kosten (-)	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7	1,6	n.	n.
Resultaat van de verzekeringsactiviteiten vóór inkomen uit beleggingen	-0,3	-8,0	-7,1	-4,8	-8,3	-8,2	-9,3	-8,4	-7,3	n.	n.
Netto-inkomen uit beleggingen	-3,4	8,8	7,8	4,0	9,5	8,9	10,0	8,6	8,4	n.	n.
Technisch resultaat levensverzekeringen	-3,7	0,7	0,8	-0,7	1,3	0,6	0,7	0,2	1,1	n.	n.
Technische rekening niet-levensverzekeringen											
Netto verdiende premies	9,7	9,2	9,5	10,4	10,8	11,1	12,3	12,7	12,7	8,8	8,9
Betaalde schadebedragen (-)	6,5	6,6	6,8	7,2	7,2	7,3	8,1	8,0	8,3	6,5	4,8
Wijziging in de technische voorzieningen (-)	0,4	0,4	0,4	0,1	0,6	0,7	0,5	0,7	0,5	-1,1	0,0
Premies na verzekeringskosten	2,8	2,2	2,3	3,0	3,0	3,2	3,8	4,0	4,0	3,4	4,1
Netto operationele kosten (-)	2,8	2,6	2,7	3,0	3,1	3,2	3,6	3,7	3,8	n.	n.
Resultaat van de verzekeringsactiviteiten vóór inkomen uit beleggingen	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,1	-0,1	0,2	0,3	0,2	n.	n.
Netto-inkomen uit beleggingen	0,2	1,0	1,1	0,9	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	n.	n.
Technisch resultaat niet-levensverzekeringen	0,2	0,7	0,7	0,9	1,1	1,2	1,5	1,6	1,4	n.	n.
Niet-technische rekening											
Totaal technisch resultaat leven en niet-leven	-3,5	1,4	1,5	0,2	2,3	1,8	2,1	1,7	2,5	n.	n.
Overig netto-inkomen uit beleggingen	0,3	-0,7	0,2	-0,9	0,9	0,3	0,4	0,3	-0,2	n.	n.
Overige resultaten	-0,7	0,2	-0,3	-0,2	-0,7	-0,7	-1,2	-0,9	-1,0	n.	n.
Nettoresultaat van het boekjaar	-3,9	0,9	1,4	-0,9	2,4	1,4	1,3	1,2	1,3	n.	n.
<i>p.m. Rendement van het eigen vermogen (in %)</i>	<i>-27,3</i>	<i>6,3</i>	<i>9,9</i>	<i>-6,7</i>	<i>17,8</i>	<i>10,2</i>	<i>8,8</i>	<i>8,2</i>	<i>9,8</i>	<i>n.</i>	<i>n.</i>
<i>p.m. Gecombineerde ratio niet-leven (in %)</i>	<i>100,2</i>	<i>103,8</i>	<i>104,5</i>	<i>99,6</i>	<i>100,9</i>	<i>100,6</i>	<i>98,5</i>	<i>97,7</i>	<i>98,9</i>	<i>n.</i>	<i>n.</i>

Bron : NBB.

¹ Op basis van gegevens uit de kwartaalrapportering.

² Beperkte inlichtingen onder Solvency II.

TABEL 34 NETTO-UITGIFTEN VAN EFFECTEN¹ DOOR DE FINANCIËLE INSTELLINGEN², DE NIET-FINANCIËLE ONDERNEMINGEN EN DE OVERHEID
(in € miljoen)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Eerste negen maanden		<i>p.m.</i> Uitstaand bedrag eind september 2017
										2016	2017	
Schuldbewijzen	67 937	80 122	9 191	26 183	17 899	3 567	6 968	17 741	39 805	28 430	23 267	721 540
Financiële instellingen en niet-financiële ondernemingen	45 338	66 007	-11 553	6 776	10 433	-2 114	-2 115	6 865	23 084	11 110	11 978	255 537
Effecten op ten hoogste een jaar	2 210	12 355	-8 173	-3 861	8 279	-2 416	4 274	5 272	9 446	-1 622	3 782	49 135
Effecten op meer dan een jaar	43 128	53 652	-3 380	10 636	2 154	302	-6 389	1 592	13 637	12 732	8 196	206 402
Overheid	22 599	14 116	20 744	19 408	7 466	5 681	9 083	10 876	16 721	17 320	11 290	466 003
Effecten op ten hoogste een jaar	18 896	-9 907	2 104	443	-10 111	-7 237	1 151	-1 603	388	8 506	14 391	44 335
Effecten op meer dan een jaar	3 703	24 022	18 640	18 965	17 576	12 918	7 932	12 479	16 334	8 813	-3 102	421 668
Aandelen	134 045	48 991	53 557	79 556	-69 991	-38 461	3 641	-18 260	-39 694	-22 573	-31 326	1 557 126
Genoteerde aandelen	12 804	2 965	720	-3 994	3 041	2 936	1 787	4 736	27 511	-10 070	2 688	405 363
Niet-genoteerde aandelen en overige deelnemingen	121 241	46 026	52 837	83 549	-73 032	-41 396	1 854	-22 996	-67 205	-12 503	-34 015	1 151 762
<i>p.m. Beroep op de effectenmarkt door de financiële instellingen en de niet-financiële ondernemingen</i>	<i>179 383</i>	<i>114 998</i>	<i>42 004</i>	<i>86 331</i>	<i>-59 558</i>	<i>-40 575</i>	<i>1 526</i>	<i>-11 395</i>	<i>-16 611</i>	<i>-11 464</i>	<i>-19 349</i>	<i>1 812 272</i>

Bronnen: Euronext Brussels, FSMA, NBB.

1 Behalve derivaten en deelbewijzen van ICB's.

2 Behalve de NBB.

TABEL 35 RENTETARIEVEN
(einde kwartaal, in % per jaar)

	Rente op de interbancaire markte		Rendementspercentage op de Belgische secundaire markt voor de door de Belgische overheid uitgegeven effecten				
	Daggeld ¹	Driemaands ²	Driemaands schatkistcertificaten	Lineaire obligaties (OLO's)			Tienjaars referentie-OLO
				Op één jaar	Op twee jaar	Op vijf jaar	
2013 K1	0,11	0,21	0,02	0,13	0,25	0,97	2,23
K2	0,21	0,22	0,04	0,21	0,47	1,52	2,61
K3	0,18	0,23	0,03	0,19	0,41	1,40	2,58
K4	0,45	0,29	0,06	0,19	0,33	1,36	2,55
2014 K1	0,69	0,31	0,19	0,20	0,29	0,98	2,18
K2	0,34	0,21	0,00	0,05	0,10	0,58	1,71
K3	0,20	0,08	-0,04	-0,05	-0,04	0,28	1,25
K4	0,14	0,08	-0,07	-0,06	-0,06	0,15	0,82
2015 K1	0,05	0,02	-0,19	-0,17	-0,15	-0,03	0,48
K2	-0,06	-0,01	-0,20	-0,16	-0,13	0,29	1,24
K3	-0,12	-0,04	-0,25	-0,20	-0,18	0,11	0,92
K4	-0,13	-0,13	-0,42	-0,36	-0,32	0,07	0,97
2016 K1	-0,30	-0,24	-0,43	-0,43	-0,42	-0,24	0,50
K2	-0,29	-0,29	-0,64	-0,58	-0,57	-0,40	0,28
K3	-0,33	-0,30	-0,85	-0,63	-0,62	-0,50	0,12
K4	-0,33	-0,32	-0,85	-0,71	-0,66	-0,37	0,52
2017 K1	-0,36	-0,33	-0,66	-0,59	-0,55	-0,19	0,83
K2	-0,35	-0,33	-0,65	-0,57	-0,50	-0,12	0,77
K3	-0,35	-0,33	-0,64	-0,58	-0,56	-0,22	0,73
K4	-0,35	-0,33	-0,77	-0,63	-0,53	-0,11	0,62

Bronnen: ECB, NBB.

1 Gewogen gemiddelde rente op de interbancaire markt van het eurogebied voor in euro luidende blanco (d.w.z. zonder effectenwaarborg) dagtransacties (Eonia).

2 Gemiddeld rentetarief geafficheerd op de interbancaire markt van het eurogebied voor in euro luidende driemaands blancotransacties (Euribor).